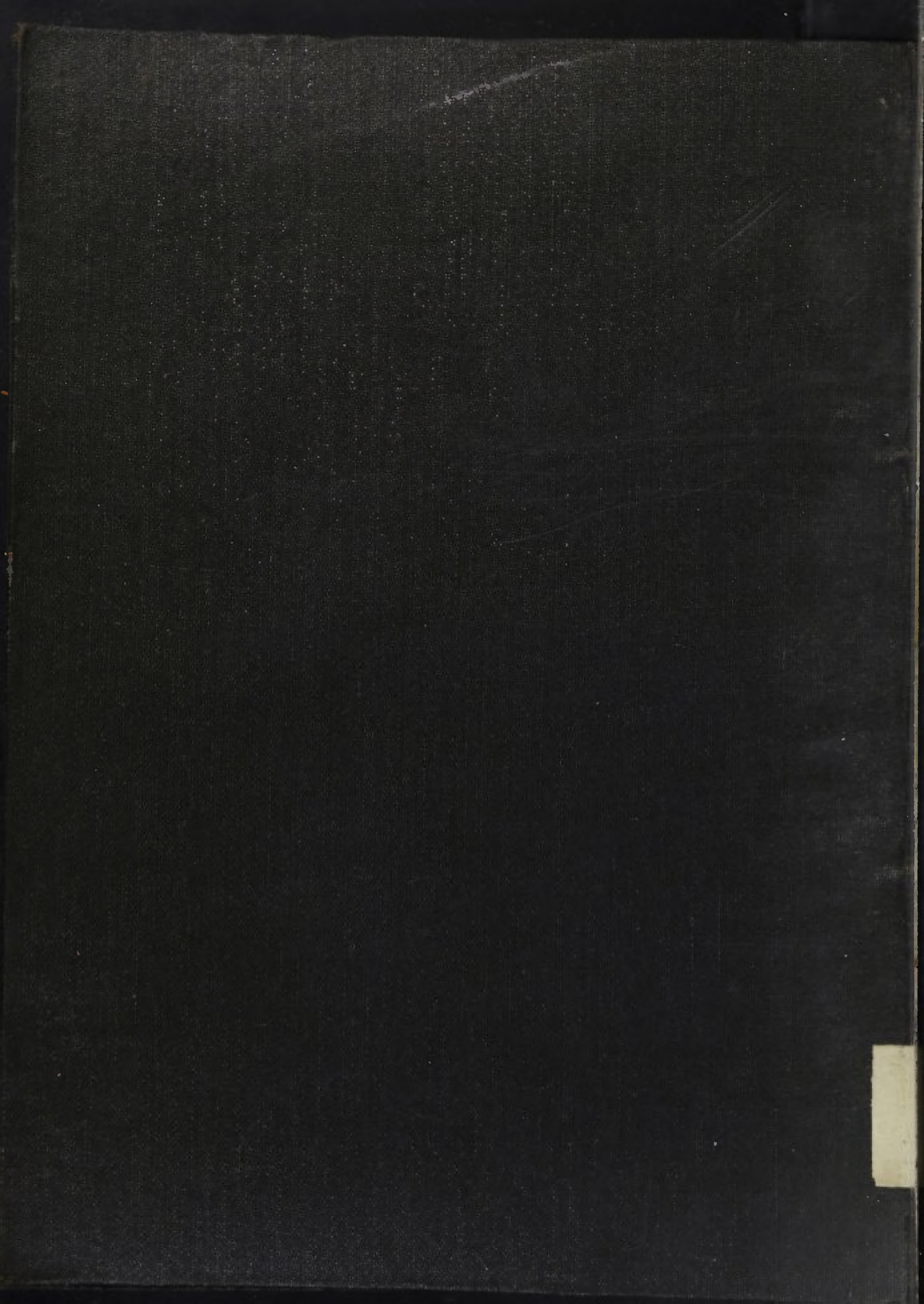
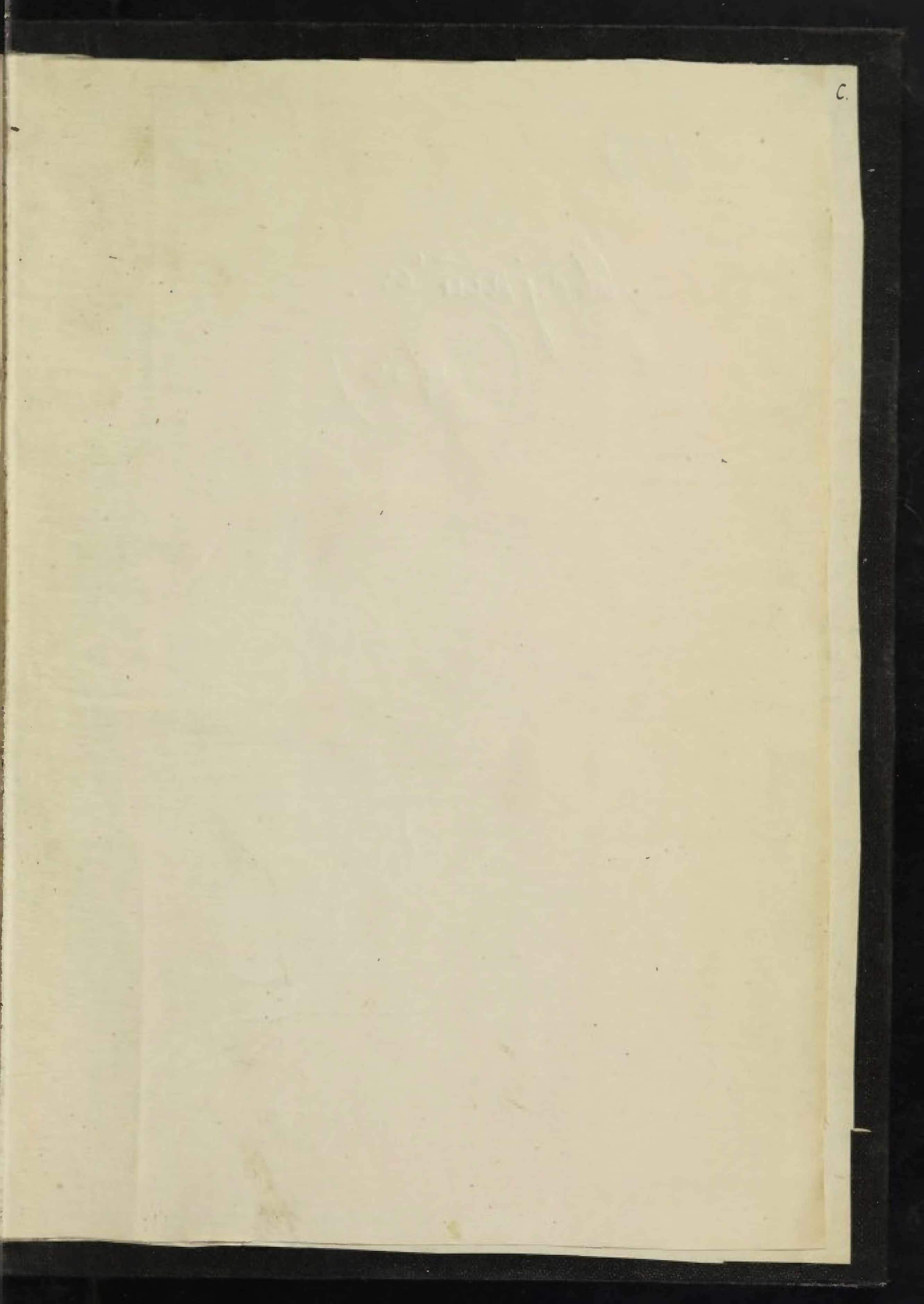


110

Majmūʿa.
(Sufic)



c.

1 110

بسم الله الرحمن الرحيم

يقول راجي عفو رب سامع محمد ابن الجزري الشافعي الحمد لله وصلى الله على نبيه ومصطفاه

محمد وآله وصحبه ومقرئ القرآن مع محبه وبعد ان هذه مقدمه فيما على قارئه ان يعلمه

اذ واجب عليهم محتم قبل الشروع اولا ان يعلموا مخارج الحروف والصفات ليلفظوا بافصح اللغات

محرري التجويد والمواقف وما الذي رسم في المصاحف من كل مقطوع وموصول بها وتاء انثى لم تكن تكتب بها

مخارج الحروف سبعة عشر على الذي يختاره من اختبر فالف الجوف واختاها وهي حروف مد للهواء تنتهي

ثم لاقصى الحلق همز هاء ثم لوسطه فعين حاء ادناه غين خاؤها والقاف اقصى اللسان فوق ثم الكاف

اسفل والوسط فجيم الشين يا والضاد من حافته اذ وليا لاضراس من ايسر او يمناها واللام ادناها لمنتهاها

والنون من طرفه تحت اجعلوا والرا يدانيه لظهر ادخلوا والطاء والدال وتا منه ومن عليا الثنايا والصفير مستكن

منه ومن فوق الثنايا السفلى والظاء والذال وثا للعليا من طرفيهما ومن بطن الشفه فالفا مع اطراف الثنايا المشرفه

للشفتين الواو باء ميم وغنة مخرجها الخيشوم صفاتها جهر ورخو مستفل منفتح مصمتة والضد قل

مهموسها فحثه شخص سكت شديدها لفظ اجد قط بكت وبين رخو والشديد لن عمر وسبع علو خص ضغط قظ حصر

وصاد ضاد طاء ظاء مطبقه وفر من لب الحروف المذلقه صفيرها صاد وزاي سين قلقلة قطب جد واللين

واو وياء سكنا وانفتحا قبلهما والانحراف صححا في اللام والرا وبتكرير جعل وللتفشي الشين ضادا استطل

والأخذ بالتجويد حتم لازم   من لم يجود القرآن آثم   لأنه به الإله أنزلا   وهكذا منه إلينا وصلا

وهو أيضا حلية التلاوة   وزينة الأداء والقراءة   وهو إعطاء الحروف حقها   من صفة لها ومستحقها

ورد كل واحد لأصله   واللفظ في نظيره كمثله   مكملا من غير ما تكلف   باللطف في النطق بلا تعسف

وليس بينه وبين تركه   إلا رياضة امرئ بفكه   فرقق مستفلا من أحرف   وحاذرن تفخيم لفظ الألف

وهمز الحمد أعوذ اهدنا   الله ثم لام لله لنا   وليتلطف وعلى الله ولا الض   والميم من مخمصة ومن مرض

وباء برق باطل بهم بذي   فاحرص على الشدة والجهر الذي   فيها وفي الجيم كحب الصبر   ربوة اجتثت وحج الفجر

وبين مقلقلا إن سكنا   وإن يكن في الوقف كان أبينا   وحاء حصحص أحطت الحق   وسين مستقيم يسطو يسقو

ورقق الراء إذا ما كسرت   كذاك بعد الكسر حيث سكنت   إن لم تكن من قبل حرف استعلا   أو كانت الكسرة ليست أصلا

والخلف في فرق لكسر يوجد   وأخف تكريرا إذا تشدد   وفخم اللام من اسم الله   عن فتح او ضم كعبد الله

وحرف الاستعلاء فخم واخصصا   الاطباق أقوى نحو قال والعصا   وبين الإطباق من أحطت مع بسطت   والخلف بنخلقكم وقع

واحرص على السكون في جعلنا   أنعمت والمغضوب مع ضللنا   وخلص انفتاح محذورا عسى   خوف اشتباهه بمحظورا عصى

وراع شدة بكاف وبتا   كشرككم وتتوفى فتنتا   وأولى مثل وجنس إن سكن   أدغم كقل رب وبل لا وأبن

في يوم مع قالوا وهم وقل نعم   سبحه لا تزغ قلوب فالتقم   والضاد باستطالة ومخرج   ميز من الظاء وكلها تجي

في الظعن ظل الظهر عظم الحفظ   أيقظ وأنظر عظم ظهر اللفظ   ظاهر لظى شواظ كظم ظلما   أغلظ ظلام ظفر انتظر ظما

أظفر ظنا كيف جا وعظ سوى   عضين ظل النحل زخرف سوا   وظلت ظلتم وبروم ظلوا   كالحجر ظلت شعرا نظل

يظللن محظورا مع المحتظر   وكنت فظا وجميع النظر   إلا بويل هل وأولى ناضرة   والغيظ لا الرعد وهود قاصرة

والحظ لا الحض على الطعام   وفي ظنين الخلاف سامي

2

واضطر مع وعظت مع افضتم وصف ها جباههم عليهم واظهر الغنة من نون ومن ميم اذا ما شددا واخفين

الميم ان تسكن بغنة لدى باء على المختار من اهل الادا واظهرنها عند باقي الاحرف واحذر لدى واو وفا ان تختفي

وحكم تنوين ونون يلفى اظهار ادغام وقلب اخفا فعند حرف الحلق اظهر وادغم في اللام والرا لا بغنة لزم

وادغمن بغنة في يومن الا بكلمة كدنيا عنونوا والقلب عند البا بغنة كذا الاخفا لدى باقي الحروف اخذا

والمد لازم وواجب اتى وجائز وهو وقصر ثبتا فلازم ان جاء بعد حرف مد ساكن حالين وبالطول يمد

وواجب ان جاء قبل همزة متصلا ان جمع بكلمة وجائز اذا اتى منفصلا او عرض السكون وقفا مسجلا

وبعد تجويدك للحروف لا بد من معرفة الوقوف والابتداء وهي تقسم اذن ثلاثة تام وكاف وحسن

وهي لما تم فان لم يوجد تعلق او كان معنى فابتدي فالتام فالكافي ولفظا فامنعن الا رؤس الاي جوز فالحسن

وغير ما تم قبيح وله يوقف مضطرا ويبدا قبله وليس في القران من وقف وجب ولا حرام غير ما له سبب

واعرف لمقطوع وموصول وتا في مصحف الامام فيما قد اتى فاقطع بعشر كلمات ان لا مع ملجا ولا اله الا

وتعبدوا ياسين ثاني هود لا يشركن تشرك يدخلن تعلوا على ان لا يقولوا لا اقول ان ما بالرعد والمفتوح صل وعن ما

نهوا اقطعوا من ما بروم والنسا خلف المنافقين ام من اسسا فصلت النسا وذبح حيث ما وان لم المفتوح كسر ان ما

الانعام والمفتوح يدعون معا وخلف الانفال ونحل وقعا وكل ما سالتموه واختلف ردوا كذا قل بئسما والوصل صف

خلفتموني واشتروا في ما اقطعا اوحي افضتم اشتهت يبلو معا ثاني فعلن وقعت روم كلا تنزيل شعرا وغيرها صلا

فاينما كالنحل صل ومختلف في الظلة الاحزاب والنسا وصف وصل فالم هود الن نجعلا نجمع كيلا تحزنوا تاسوا على

حج عليك حرج وقطعهم عن من يشاء من تولى يوم هم ومال هذا والذين هؤلا تحين في الامام صل ووهلا

او وزنوهم وكالوهم صل كذا من ال ويا لا تفصل ورحمت الزخرف بالتا زبره الاعراف روم هود كاف البقره

[illegible]

نعمتها ثلاث نحل ابراهم معا اخيرات عقود الثان هم لقمان ثم فاطر كالطور عمران لعنت بها والنور

وامرأت يوسف عمران القصص تحرم معصيت بقد سمع يخص شجرت الدخان سنت فاطر كلا والانفال وحرف غافر

قرت عين جنت في وقعت فطرت بقيت وابنت وكلمت اوسط الاعراف وكل ما اختلف جمعا وفردا فيه بالتاء عرف

وابدأ بهمز الوصل من فعل بضم ان كان ثالث من الفعل يضم واكسره حال الكسر والفتح وفي الاسماء غير اللام كسرها وفي

ابن مع ابنة امرئ واثنين وامرأة واسم مع اثنتين وحاذر الوقف بكل الحركة الا اذا رمت فبعض الحركة

الا بفتح او بنصب واشم اشارة بالضم في رفع وضم وقد تقضى نظمي المقدمة مني لقارئ القرآن تقدمة

والحمد لله لها ختام ثم الصلاة بعد والسلام على النبي احمد وآله وصحبه ومن على منواله

ابياتها قاف وزاي في العدد من يحسن التجويد يظفر بالرشد

تمت اللهم نسألك الخير والبركة والتوفيق

سلسله هفت گردون

اول حضرت خواجه [illegible] حضرت مرتضی علی کرم الله وجهه

دوم حضرت خواجه اویس قرنی سیم حضرت امام حسن رضی الله عنه

چهارم حضرت امام حسین رضی الله عنه پنجم حضرت کمال الدین شیرآباد

ششم قاضی ابو المقدم هفتم حضرت عبد الله عالم دارالحرب صلی الله علیه وسلم

از کتاب واقف سر یقین — حضرت مخدوم جان خواجه معـ

خرقه سجاده راه صفا یافت — سرور لیل معراج از خدا مصطفی

مرتضی کرده عطا بر حسن — بصری رسید از مرتضی از حسن بعد خرقه

ظهور ابو تمیم عجمی در زید لعل نور — از حبیب عجمی اندر سلون کرخی او سقطی

جنید و حارث و ون سهر ورد طوسی و — فرود نساج هم حبیبی و دیگر طیفور زبان رسید ...

عبد الله ابو احد سر لاهوت — زبد و عیاز و لهم چشتی هو بیر ... حق

هر که بکنه بین دلیل اندر یقین — معنی نماید فاک قبیل

بسم الله الرحمن الرحیم

ولی را چون در برت کو شنید — خود ولید یم از مقام لی مع که بر ... کمند کن کشید

تاج بر سر نهادم اندر سیاز دام دنیا — دعوی را بباد [illegible] بر سر گرفته یافتیم فهم مراد

از صفات و دیگر بشتم چون که گشتیم عین ذات — الف را بحر و قی کرد در ساختیم دین و دنیا

را چون ساختیم رشته را چون در کلو انداختیم — جان خود در راه دادیم باختیم پوست را

چون بر کمر بستیم تقسیم کرده صاف — ان زبان را چون سپیدم ادم و بنای [illegible]

سحت لنکم کر ماندیم جانیاز — نزک داده غیر از کس ساده

اول کلمه شریعت اینست لا اله الا الله محمد الرسول الله دوم کلمه طریقت اینست لا اله الا الله عظمته محمد الرسول الله منور الله خلیفه سوم کلمه حقیقت اینست لا اله الا الله منزه انه محمد الرسول الله صفه چهارم کلمه معرفت اینست لا اله الا الله حقا حقا محمد الرسول الله صدقا صدقا صدقا صدقا ...

11

شجره قادریه

[illegible] شیخ [illegible] از حضرت [illegible] علی ابن ابی طالب
الهی بحرمت حضرت رسالت پناه محمد رسول الله صلی الله علیه و سلم الهی بحرمت حضرت امام حسین شهید دشت کربلا رضی الله عنه الهی بحرمت حضرت امام زین العابدین رضی الله عنه الهی بحرمت حضرت امام محمد باقر رضی الله عنه
الهی بحرمت حضرت امام جعفر صادق رضی الله عنه الهی بحرمت حضرت امام موسی الکاظم رضی الله عنه الهی بحرمت حضرت امام علی بن موسی الرضا رضی الله عنه الهی بحرمت حضرت خواجه معروف کرخی رضی
الله عنه خواجه سری سقطی رضی الله عنه الهی بحرمت حضرت خواجه جنید بغدادی رضی الله عنه الهی بحرمت حضرت خواجه ابوبکر شبلی رضی الله تعالی عنه الهی بحرمت حضرت خواجه
عبد الواحد تمیمی رضی الله عنه الهی بحرمت حضرت خواجه ابو الفرج یوسف طرطوسی رضی الله عنه الهی بحرمت حضرت خواجه ابو الحسن علی قرشی رضی الله عنه
سلطان ابو سعید مبارک بن علی المخزومی رضی الله عنه الهی بحرمت حضرت غوث الثقلین قرة عین محی الدین ابو محمد شیخ عبد القادر
الحسنی الجیلانی رضی الله عنه الهی بحرمت حضرت [illegible] سعید الدین ابو الفتوح بغدادی رضی الله عنه الهی بحرمت حضرت خواجه جمال [illegible]
رضی الله عنه الهی بحرمت حضرت خواجه [illegible] صالح بربری رضی الله عنه الهی بحرمت حضرت شیخ نور الدین علی بن عبد الله الطویل رضی الله عنه
[illegible] علاء الدین مخدوم جهانیان رضی الله عنه الهی بحرمت حضرت [illegible] برهان الدین قطب العالم رضی الله عنه الهی بحرمت حضرت شاه عالم خطیب
[illegible] الهی بحرمت حضرت شاه نجم الدین رضی الله عنه الهی بحرمت حضرت شاه برهان الدین رضی الله عنه الهی بحرمت حضرت شاه عبد الشکور رضی الله عنه
[illegible] شاه شمس الدین [illegible] صدیقی رضی الله عنه الهی بحرمت حضرت شاه [illegible] الله بعطاء الله عرف شیخ جالجی قادری رضی الله عنه
خادم الفقراء [illegible] شیخ مصطفی المعروف خوب ابن الشیخ احمد الجعفری الکیلانی رضی الله تعالی عنه
ابن شیخ ابراهیم ابن شیخ حسن حسینی رضی الله تعالی عنه

شجره السهروردیه

بسم الله الرحمن الرحیم شجره
الهی بحرمت حضرت رسالت پناه محمد رسول الله صلی الله علیه و سلم الهی بحرمت حضرت
علی کرم الله وجهه ابن ابی طالب رضی الله عنه الهی بحرمت حضرت خواجه حسن بصری رضی الله عنه الهی بحرمت حضرت خواجه حبیب عجمی رضی الله عنه
[illegible] داود طائی رضی الله عنه الهی بحرمت حضرت خواجه معروف کرخی الهی بحرمت حضرت خواجه سری سقطی رضی الله عنه الهی
خواجه جنید بغدادی رضی الله عنه الهی بحرمت حضرت [illegible] عبد الله بن خفیف رضی الله عنه الهی بحرمت حضرت خواجه ابو العباس
[illegible] رضی الله عنه الهی بحرمت حضرت خواجه ممشاد الدینوری رضی الله عنه الهی بحرمت حضرت خواجه احمد الاسود الدینوری
الهی بحرمت حضرت خواجه محمد عمویه بن عبد الله رضی الله عنه الهی بحرمت حضرت قاضی وجیه الدین ابی حفص عمر بن عبد الله
الهی بحرمت حضرت خواجه ضیاء الدین عبد القاهر ابی النجیب السهروردی رضی الله عنه الهی بحرمت حضرت شیخ الشیوخ
شهاب الدین عمر السهروردی رضی الله عنه الهی بحرمت حضرت شیخ جلال [illegible] السهروردی رضی الله عنه
[illegible] شیخ العارفین شرف الدین محمود شاه بن [illegible] السهروردی رضی الله عنه الهی بحرمت حضرت سید علاء الدین
[illegible] رضی الله عنه الهی بحرمت حضرت سید برهان الدین قطب العالم رضی الله عنه الهی بحرمت حضرت شاه عالم الخطیب رضی الله عنه
شاه [illegible] رضی الله عنه الهی بحرمت حضرت شاه عبد الکریم رضی الله عنه الهی بحرمت حضرت شاه [illegible] صبغة الله [illegible] رضی الله عنه

الٰہی بحرمت حضرت شاہ جان اللہ ... شیخ جان محمد بن پیر انجی صدیقی رضی اللہ عنہ الٰہی بحرمت حضرت [illegible] الجعفری الکیلانی رضی اللہ عنہ الٰہی بحرمت حضرت ابراہیم بن شیخ حسن قرمشی رضی اللہ تعالیٰ عنہ

شجرہ چشتیہ بسم اللہ الرحمن الرحیم و بہ نستعین الٰہی بحرمت حضرت رسالت پناہ محمد رسول اللہ صلی اللہ علیہ و آلہ
الٰہی بحرمت حضرت شاہ مردان علی کرم اللہ وجہہ ابن ابی طالب رضی اللہ تعالیٰ عنہ الٰہی بحرمت حضرت خواجہ حسن بصری رضی اللہ تعالیٰ عنہ الٰہی بحرمت حضرت خواجہ
عبد الواحد بن زید رضی اللہ تعالیٰ عنہ الٰہی بحرمت حضرت فضیل عیاض رضی اللہ تعالیٰ عنہ الٰہی بحرمت حضرت سلطان ابراہیم ادہم بلخی رضی اللہ تعالیٰ
الٰہی بحرمت حضرت خواجہ حذیفہ مرعشی رضی اللہ تعالیٰ عنہ الٰہی بحرمت حضرت خواجہ ہبیرہ بصری رضی اللہ تعالیٰ عنہ الٰہی بحرمت حضرت خواجہ
ممشاد دینوری رضی اللہ تعالیٰ عنہ الٰہی بحرمت حضرت خواجہ ابو اسحاق شامی رضی اللہ تعالیٰ عنہ الٰہی بحرمت حضرت خواجہ احمد ابدال چشتی رضی اللہ تعالیٰ
عنہ الٰہی بحرمت حضرت خواجہ ناصر الدین ابو محمد چشتی رضی اللہ تعالیٰ عنہ الٰہی بحرمت حضرت خواجہ ابو یوسف چشتی رضی اللہ تعالیٰ
الٰہی بحرمت حضرت خواجہ قطب الدین مودود چشتی رضی اللہ تعالیٰ عنہ الٰہی بحرمت حضرت خواجہ حاجی شریف زندنی رضی اللہ
تعالیٰ عنہ الٰہی بحرمت حضرت خواجہ عثمان ہارونی رضی اللہ تعالیٰ عنہ الٰہی بحرمت حضرت خواجہ معین الدین حسن سنجری رضی اللہ
عنہ الٰہی بحرمت حضرت خواجہ قطب الدین بختیار کاکی رضی اللہ تعالیٰ عنہ الٰہی بحرمت حضرت خواجہ فرید الدین
گنج شکر رضی اللہ تعالیٰ عنہ الٰہی بحرمت حضرت سلطان المشائخ نظام الدین محمد اولیا رضی اللہ تعالیٰ عنہ الٰہی
خواجہ نصیر الدین محمود چراغ دہلی رضی اللہ تعالیٰ عنہ الٰہی بحرمت حضرت سید صدر الدین محمد گیسو دراز رضی اللہ تعالیٰ
الٰہی بحرمت حضرت شاہ علی [illegible] رضی اللہ تعالیٰ عنہ الٰہی بحرمت حضرت شاہ شہباز رضی اللہ تعالیٰ عنہ الٰہی بحرمت حضرت شاہ
عبد الکریم رضی اللہ تعالیٰ الٰہی بحرمت حضرت شاہ پیر انجی الصدیقی رضی اللہ تعالیٰ عنہ الٰہی بحرمت حضرت شاہ جان اللہ رضی اللہ تعالیٰ عنہ
الٰہی بحرمت حضرت الشیخ القاضی مظفر الجعفری الکیلانی رضی اللہ تعالیٰ الٰہی بحرمت حضرت شیخ ابراہیم بن شیخ حسن قرمشی

شجرہ طیفوریہ بسم اللہ الرحمن الرحیم الٰہی بحرمت حضرت رسالت پناہ محمد رسول اللہ صلی اللہ علیہ وسلم الٰہی بحرمت
امیر المؤمنین ابوبکر صدیق رضی اللہ عنہ الٰہی بحرمت حضرت [illegible] علیہ السلام الٰہی بحرمت حضرت شیخ امین
شامی رضی اللہ عنہ الٰہی بحرمت حضرت شیخ طیفور بسطامی رضی اللہ عنہ الٰہی بحرمت حضرت سید بدیع الدین شاہ مدار [illegible]
الٰہی بحرمت حضرت شیخ حسام الدین رضی اللہ عنہ الٰہی بحرمت حضرت شیخ [illegible] رضی اللہ عنہ الٰہی بحرمت حضرت ابو الفتح رضی اللہ عنہ الٰہی
شیخ اسحاق رضی اللہ عنہ الٰہی بحرمت حضرت شیخ الہداد رضی اللہ عنہ الٰہی بحرمت حضرت شیخ حامد [illegible] رضی اللہ عنہ الٰہی بحرمت
شیخ جان [illegible] رضی اللہ عنہ الٰہی بحرمت حضرت شیخ محمد فضل اللہ رضی اللہ عنہ الٰہی بحرمت حضرت شیخ پیر انجی الصدیقی رضی اللہ عنہ

شیخ محمد بن میر الحاج حضوری ... خادم الفقراء ... سید مصطفی الجعفری الکیلانی ...

هو الله هو حی هو حق ... الله ...

[illegible]

سهروردیه و قادریه و قلندریه طریق ذکر قلندریه در یامه جلسه نعود نگاه دارد یا حسن بیاید دو زانو و یا
بر ناف و فاطمه بر کتف راست و یا علی بر کتف چپ یا محمد گویان در حجره ضرب کند باز از سر گیرد از خواطر
ارواح مقدسه ایشان ظاهر آیند و امداد کنند و طالب المطلوب رسانند و این ذکر را پنج هم میگویند ه
بود که چهار پیر و چهارده خانواده اینست اول پیر حضرت علی کرم الله وجهه دوم پیر خواجه حسن بصری دوم ... سیوم پیر خواجه
کمیل ... چهارم پیر خواجه عبد الواحد زید رحمة الله از خواجه حبیب عجمی نه خانواده هستند اول حبیبیان دوم طیفوریان
کرخیان چهارم سقطیان پنجم جنیدیان ششم کازرونیان هفتم طوسیان هشتم فردوسیان نهم سهروردیان
از خواجه عبد الواحد زید پنج خانواده اند اول زیدیان دوم عیاضیان سیوم ادهمیان چهارم هبیریان
چشتیان ... طالب را باید که سه لک مرتبه استغفار بخواند یا دو لک بعده سه لک مرتبه یا جبار گوید
... نماز کشف روح چون خواهد روح حضرت خضر علیه السلام حاضر کند یا وضو اول
... بگوید یا ... بعده ... یا روح ... ربطه ... بعده ...
... سوی آسمان ... ماشاء الله بعده آن روح را که میخواهد حاضر ... آن روح ...
... مطلوب ... تمام کند البته روح برسد اگر عامل در صحرا رفته یا از کوه یا ... عمل کند ...
... دو رکعت نماز بگذارد در هر رکعت بعد فاتحه ... پنج بار سوره اخلاص بخواند بعد از سلام از صاحب عمل
... روح کند اما یار ... صاحب عمل کند تا رود ... نقل از سلطان بایزید بسطامی رحمة الله علیه که چهار چیز
... یافتم ... طعام دوم طاعت بی ریا ... چهارم ... شیخ شبلی ...
... طعام ... و طاعت بی ریا ... و یاد ... وقت حلال ...
... احمد بن شیخ محمد بن شیخ علی بن شیخ ... بن شیخ محمد بن شیخ عبد الله بن شیخ محمد بن ... بن حضرت شیخ
... بن عبد المطلب بن هاشم بن عبد مناف قصی بن کلاب بن مره بن کعب بن لوی بن غالب

بن مالک ابن نضر قریشی بن خزیمه بن مدرکه بن الیاس بن مضر بن نزار بن معد بن عدنان بن ادد بن مقوم
بن ناحور بن تیرح بن یعرب بن یشجب بن نابت علیه السلام بن حضرت ابراهیم خلیل الله
بن تارخ و هو آذر بن ناحور بن ساروح بن ارغو بن فالخ و هو غابر علیه السلام بن عیبر و هو
بن شالخ و هو هود علیه السلام بن ارفخشد علیه السلام بن سام علیه السلام بن نوح علیه السلام بن لامک بن
متوشلخ بن اخنوخ و هو ادریس علیه السلام نبیا بن یرد و هو اول من خط بالقلم
بن یارد بن مهلائیل علیه السلام بن قینان علیه السلام بن انوش علیه السلام بن شیث علیه السلام بن
حضرت آدم صفی الله علیه السلام و آدم من التراب و التراب من الارض و الارض من الزبد و الزبد من
الموج و الموج من الماء و الماء من الدرة و الدرة من القدرة و القدرة من الارادة و الارادة من علم الله تعالی

بسم الله الرحمن الرحیم اول مرید شیخ او را باید کرد غسل طریقت بکن نیت غسل طریقت بیاموزد تا بدین حدیث
قال رسول الله صلی الله علیه و سلم انما الاعمال بالنیات یعنی باید که هر کاری بی نیت نکند نیت غسل بدین طریق بگوید
نویت ان اغتسل غسل الطهور للنفس من ارباب الطریقة من حب الدنیا و من قرار الدنیا
پس شیخ او را اگر در آنجا بشود تحیة نماز تحیة الوضو بگذارد پس شیخ بنشیند شیخ او را کلمه طریقت
طریقت ابیات [illegible] لا اله الا انت واحدا و محمد رسول الله لا اله الا الله [illegible] اللهم
حقا و محمد رسول الله صدقا [illegible] پیر دست توبه دهد او را این آیه بخواند یا ایها الذین آمنوا توبوا
الی الله جمیعا ایها المؤمنون لعلکم تفلحون ربنا ظلمنا انفسنا و ان لم تغفر لنا و ترحمنا لنکونن من الخاسرین استغفر الله
الذی لا اله الا هو الحی القیوم و اتوب الیه توبة عبد ظالم لنفسه لا یملک لنفسه ضرا و لا نفعا و لا موتا و لا حیاة و لا نشورا
کلها صغیرها و کبیرها و سرها و جهرها و علانیتها و [illegible] الیه من الذنوب التی لا اعلم و انت علام الغیوب
ان الذین یبایعونک انما یبایعون الله ید الله فوق ایدیهم فمن نکث فانما ینکث علی نفسه و من اوفی بما عاهد علیه
الله فسیؤتیه اجرا عظیما بعد از آن بگوید که دست خلافت پیغمبران گواه [illegible] ترتیبها [illegible]

[illegible]

بسم الله الرحمن الرحیم

[illegible] یا چهار پیر پیر اول آدم علیه السلام دوم پیر نوح علیه السلام سیوم پیر ابراهیم خلیل الله علیه السلام چهارم پیر
[illegible] رسول الله صلی الله علیه وسلم بحضرت امیر المؤمنین علی کرم الله وجهه تلقین کردند و امیر المؤمنین علی رضی الله عنه شیخ
[illegible] سلسله شدند یکی حبیب عجمی دوم عبد الواحد بن زید از حبیب عجمی [illegible] خانواده شد اول
[illegible] دوم طیفوریان سیوم کرخیان چهارم سقطیان پنجم جنیدیان ششم گازرونیان هفتم طوسیان هشتم
[illegible] نهم سهروردیان اول خانواده حبیبیان می‌گویند به حبیب عجمی و ایشان اصحاب عبد الرحمن بن عوف بودند و
[illegible] در عالم [illegible] و اصلح الناس بودند و مرید حبیب عجمی شدند خلوت و عزلت اختیار کردند و خود را حبیبیان گویانیدند
[illegible] واحد او خود [illegible] مشغول باحق گشتند حبیب عجمی این دو برادران را خلافت داد و گفت در کوه صحرا باشید و [illegible]
[illegible] بکنید مجرد و منفرد باشید افطار بعد از هفت روز بیک خرما یا دو سه بکنید زیاده مخورید که هر کار ها خواهد شد
[illegible] اندران همچنان کردند تا مدت دوازده سال متواتر مشغول در کوه بودند بعد از هفت روز افطار کردند و
[illegible] ایشان آنست که در مجلس حاضر نشوند و فتوح قبول نکردند و بعد از هفته یا ده هفته یا سه هفته یا چهار هفته
[illegible] پنج هفته افطار بکنیا [illegible] با میوه جنگل کردند و دایم در ذکر خدا [illegible] مشغول بودند و [illegible] میکردند و جامه
[illegible] [illegible] و چهار پایان و [illegible] جنگل در آمدند [illegible] که در کستان خدای [illegible] بکنید و مخورید
دوم خانواده طیفوریان می‌گویند به سلطان العارفین ابا یزید بسطامی ابا یزید را طیفور بسطامی نام است و خلیفه
[illegible] مرد بزرگوار بود و صد و پنجاه سال عمر داشت و شیخ [illegible] و امام جعفر صادق را خدمت کرده بود
[illegible] چهار تن مرید شیخ طیفور شدند و خود را طیفوریان گویانیدند و خرقه ابریشم پوشیدند و خرقه
[illegible] چهار نوع است یکی طریق [illegible] برنگ مختلف دوم خرقه هزار میخی سیوم خشن پاره گوش چهارم
[illegible] چهارم خرقه [illegible] جامه که نماز میگذارند [illegible] خرقه [illegible] از این چهار
[illegible] خرقه اختیار کردند و اسامی ایشان این است شیخ مسعود و شیخ ابراهیم و شیخ احمد و شیخ

و خرقهٔ تبرک یاران مربع اختیار کرده شیخ مسعود کرد و خرقهٔ هزار میخی اختیار کرده و شیخ ابراهیم
مربع اختیار کرد و شیخ احمد دو خرقه ذوالنون صوف اختیار کرد و شیخ محمود سیوم خانواده کرخیان مریدان
کرخی شیخ معروف کرخی خلیفهٔ داود طایی و داود طایی خلیفهٔ خواجه حبیب عجمی است سیوم کرخی محلتی
از محلتهای بغداد بعضی مریدان او در دست کرخی خود را نسبت معروف کرخی کردند و نسبت پدر و جد خود [illegible] کردند
بجد اعلی [illegible] بودند چون خلافت یافتند ترک [illegible] کردند خلوت از خانه [illegible] نشستند و ریاضت
کردند و چشم دل ایشان روشن شده بود از عرش تا تحت الثری میدیدند هر که خواست مریدان ایشان شدند
[illegible] مریدان ایشان شدند [illegible] سیدی چهارم خانواده سقطیان مریدان شیخ سری سقطی
خلیفهٔ معروف کرخی بودند ابنای ملوک مرید شیخ سری سقطی شدند و خود را نسبت پدر خود ترک کردند و زنده پوست [illegible]
کردند و صایم الدهر بودند و فتوح که شیخ [illegible] نکردند بعد از سیوم و چهارم روز یکی از ایشان از خلوت
وقت شام ده خانه دریوزه میکردند افطار از آن میکردند پنجم خانواده جنیدیان مریدان شیخ جنید [illegible]
[illegible] بودند یکی شیخ عثمان علی [illegible] دوم شیخ محی الدین منصور قطب دو بزرگوار بودند [illegible]
شاگرد امام اعظم ابو حنیفه کوفی رحمة الله علیه بودند پیر معمر گشته شیخ [illegible] بعد از [illegible] افطار کردند [illegible]
مجاهده و ریاضت کردند بعضی مرید شیخ بغدادی شدند و خود را جنیدیان گویانیدند نسبت [illegible]
شهر خود ترک کردند و شیخ بغداد از ارادت ایشان خلافت داد و خرقه [illegible] پوشانید
فرو شدند و روش ایشان آن بود که بعد از چهل روز افطار میکردند ملک [illegible]
[illegible] کاسه شیر پر کرده آوردی و گفتی که فرمان شده است [illegible]
درویشان بدوستی من افطار کنید لا بالاکل ولا بالشرب ولا [illegible] ملکی [illegible]
قرار گیرد [illegible] شمار اضعف [illegible] فرو کنم بعضی افطار میکردند و بعضی [illegible] تا [illegible]

فصل [illegible]

عبارت ربانی بود و هرچه گفتندی همان شدی و هر که صحبت پاک ایشان میگرفتی
ایشان میگرفتی و ایشان بعد از خلافت دوازده سال زیستند و تا مدت حیات در خانه این
اثر نکردند و طعام نخیدند و فتوح غیب رسیدی بفقرا میدادند و هیچکس محروم نرفتی
و از زاهدی که [illegible] از جهت آب و طعام طمع نمیکنند ششم خانواده مذکور
از کازرونیان می پیوندد بخواجه جنید و ایم امیران کازرونیان از سلطان ابو اسحاق
کازرونیان [illegible] نسبت تربیت با دستگاه کرده بود و مرید خواجه عبدالله حقیق شده عبدالله
شیخ گفت ای ابو اسحاق ترا هم دین و دنیا علم بفقرا بده و طبل بزن تا روز قیامت
اینست که ترا از خدای تعالی خواسته ام از آن تا صاحب طبل و علم باشند شدند و روش
خاندان آنست که همیشه در خلوت و عزلت باشند مشغول اسما اعظم و ده نام حروف می بودند هفتم خانواده
طیفوریان [illegible] می پیوندد بجنید بغدادی ابتدا در یک خرقه اند اما سند روش ایشان اینست که سماع
بسیار شنوند و رقص کنند و ذکر جلی گویند و هرچه رسد خیر و شر نعمت دانند و هرچه رسد از آن بخورند
[illegible] رجوع و [illegible] انفقته ما صنع الله فهو خیر و در بخشش [illegible] کافر و غنی و فقیر یکسان باشند هشتم خانواده مذکور
سهروردیان مرید شدند بخواجه جنید بغدادی ابتدای خود رسید سهروردیه بر این طریق شیخ نجم الدین کبری
و [illegible] شیخ علاء الدین طوسی هر دو میان خود خواست داشتند و در مجاهده و ریاضت کامل بودند
افطار بعد از هفته یکبار یکباره بجلی و یا بنان جوین بی نمک سه لقمه و یا چهار لقمه میخوردند نظر ایشان اکثر
همه [illegible] که نظر میکردند به [illegible] می رسانیدند [illegible] حضرت [illegible] ابو النجیب سهروردی آمدند
[illegible] گفتند که عمر ما به سر رسید و کار ما بر نیامده و در مجاهده بمردیم و مقصود خود ندیدیم چکنیم و حیله سازیم

نواده مذکور همیریان مرید اند شیخ [illegible] هستند و روش ایشان آنست که در شهر و ده
مسکن نکنند و در بیابان مجرد باشند و گیاه و میوه جنگلی بخورند لیکن [illegible] باوضو باشند و نماز با حضور
دل بگذارند و گرد اهل دنیا نگردند و فتوح قبول نکنند بلکه از سه طی یا چهار طی یا پنج طی افطار [illegible]
جنگلی و یا بسبزی بی نمک بکنند و [illegible] ایشان [illegible] صوفی [illegible] قول ایشان ما گفته هر که مرید
ایشان شد او نیز همین هستند و روش گرفته [illegible] خانواده مذکور چشتیان مرید اند شیخ علو دینوری
سره العزیز مذاهب چشتیان از شیخ ابو اسحق او از چشت آمده بود در بغداد مرید شد و دینوری [illegible] شیخ [illegible]
تو چه نام داری ابو اسحاق گفت بنده را ابو اسحاق چشتی میگویند شیخ گفت که خانواده چشت [illegible] جهت از [illegible]
است بعد از آن شیخ ابو اسحاق را خلافت داد و خرقه پیراهن پوشانید و گفت که ببرید در چشت
تا خواجه هستند از آن روز باقی خواجگان چشتی شدند اول خواجه خلیفه ابو اسحاق چشتی
خواجه احمد چشتی سیوم محمد چشتی چهارم ناصر الدین ابو یوسف چشتی پنجم خواجه قطب الدین چشتی
هر یک پنج تن در چشتی میگویند خواستند این نیز آخر خواجگان چشت گویند هر که با ایشان مرید
شد تا روز قیامت او را نیز نسبت ارادت [illegible] چشتی گویند [illegible] هستند و روش چشتیان آنست که
در شهر و قریه خانه کنند و خلق را دعوت کنند و از [illegible] آرند و هر چه [illegible]
آن را نگذارند [illegible] اهل دنیا نگردند [illegible] در ریاضت و مجاهده باشند و فقر و فاقه اختیار کنند و [illegible]
با غریبان و مسکینان کنند هم لقمه و با فقرا [illegible] شوند سماع و اهل سماع را دوست دارند و اعزاز [illegible]
بکنند و فقرا را تعظیم عظیم دارند [illegible] را بالای فقرا جای ندهند و دستهای ایشان [illegible]
را طعام [illegible] کنند هر یکی [illegible] اهل [illegible] از ایشان [illegible]
[illegible] نظر [illegible]
[illegible] ایشان [illegible] اختیار کنند [illegible]
[illegible]
مطلوب [illegible] از فضل الله تعالی
[illegible]

چشتیه

[illegible]

ایشان [illegible]

اسم چهارده معصوم

معصوم اول ... امیرالمؤمنین علی ابن ابو[طالب] ... قبرش ... است

معصوم دوم ... امام حسین ... قبرش در کربلا است

معصوم [سوم] علی اکبر ابن امام حسین

معصوم چهارم علی اصغر ابن امام حسن قبرش در بقیع است

معصوم ششم قاسم ابن زین العابدین قبرش ... است

معصوم هفتم علی اوسط ابن امام محمد باقر قبرش در سامره است

معصوم هشتم عبدالله ابن امام جعفر صادق قبرش در بغداد است

معصوم ... ابن امام جعفر صادق قبرش در بسطام است

معصوم دهم صالح ابن امام موسی کاظم قبرش در کرمان است

معصوم یازدهم عبدالله ابن امام موسی کاظم قبرش در شیراز است

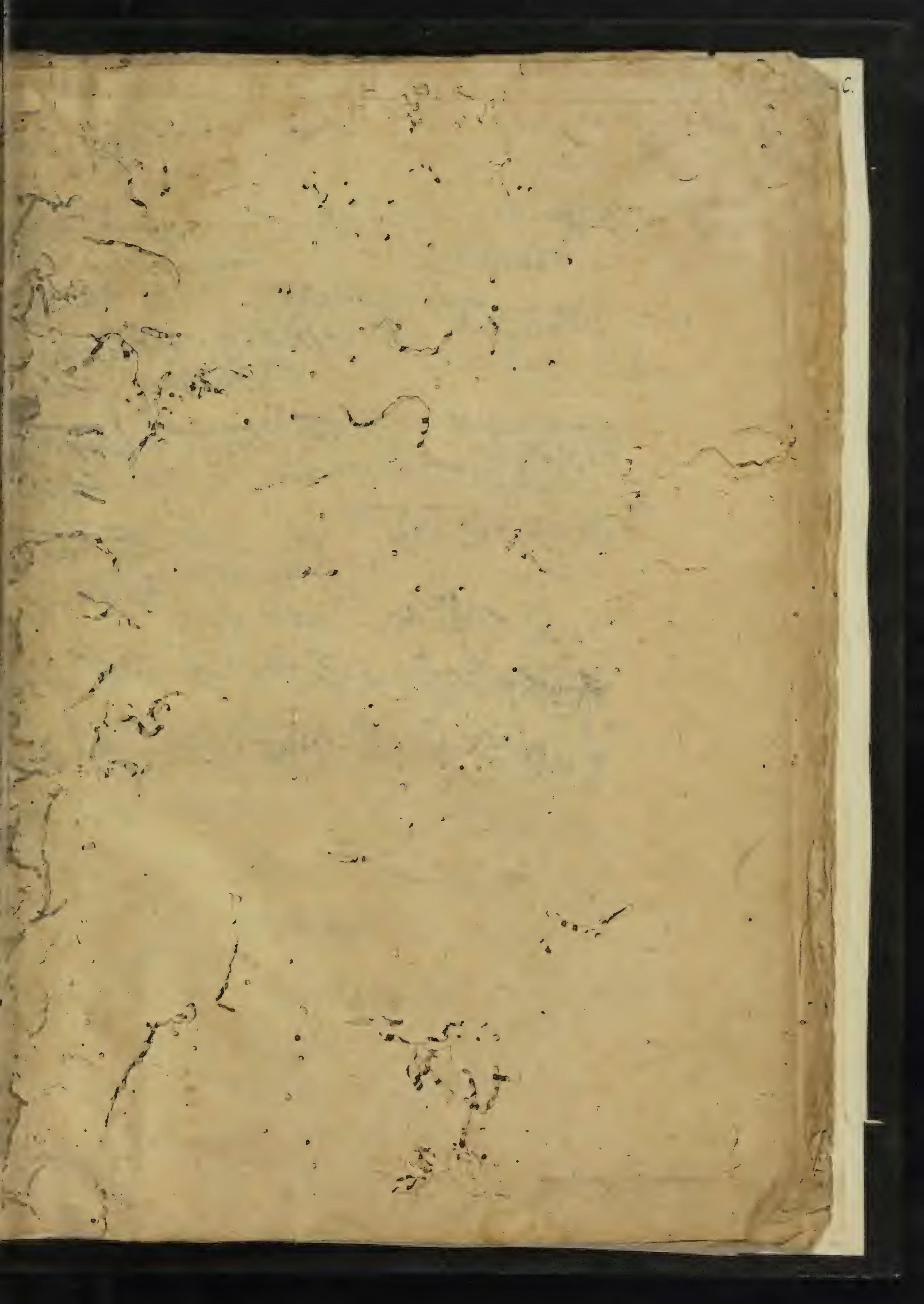
معصوم دوازدهم جعفر ابن محمد تقی قبرش در قم است

معصوم ... شاهزاده قاسم ابن امام موسی ... قبرش در ... است

معصوم چهاردهم ابراهیم ابن امام حسن عسکری قبرش در بغداد است

کرسی نامه حضرت پیر دستگیر محی الدین غوث الاعظم

حضرت شاه محی الدین بن سید ابو صالح بن سید عبدالله بن سید زاهد یحیی بن سید فتاح بن سید شاه کریم بن سید امام جعفر بن سید زین العابدین بن امام حسن و حسین بن شاه مردان علی ابن ابوطالب



دو که اقل مدت حمل است و اکثر آنست که نه ماه متولد میشود و اگر هشت ماه متولد شود بیشتر آنست که نماند و اگر در هفت
ماه شود بیشتر آنست که بماند و دلیلها اینکه گفته اند اما قطعی نیست اکثر چنین مشاهده کرده اند و در مدت حمل خون حیض
سه قسم میشود یک قسم غذای جنین میشود دوم به پستان میرود سیوم باقی ماند که بعد از ولادت می آید که خون نفاس است و سه غشا
[illegible] یکی مشیمه است که گرد جنین در آمده و غذا بدو میرساند دوم لفیفه که در گرد او که میان این هر دو غشا حایل
است سیم [illegible] است که این [illegible] و جنین در رحم [illegible] از جهت آنکه غذای او خون رقیق است
[illegible] از حاجت [illegible] بول [illegible] میشود و جنین از ناف بول میکند از جهت آنکه مجری بول او تنگ است و از ناف
[illegible] کیفیت نشستن جنین در رحم آنست که بر دو پا نشسته و هر دو کف دست بر زانو نهاده و بینی او در میان هر دو
[illegible] بسوی پشت مادر است و این [illegible] بر [illegible] و بعد بیرون آمدن [illegible] چون فرزند که متولد میشود
[illegible] بیرون می آید و روی او بسوی آسمان است و نادر است که بخلاف این متولد شود [illegible] بیرون آمدن جنین آنست که [illegible]
[illegible] احتیاج بعد از بسیار میشود و خون حیض کافی نیست او را نیز احتیاج هوا زیاد میشود و هوایی که محیط است باد
آنست که هوا [illegible] عفن است والله تعالی اعلم بسرایر [illegible] تمت [illegible] شرح الاسباب



در تشریح انثیین و قضیب اما انثیین بدانکه خصیه مرکبست از اورده و شرایین و عضل و لحم اسفنجی و غشائی
و اوست و شکل او گرد است که میل بدرازی دارد و در خارج او پوستی است که او کیس انثیین گویند و لحم خصیه گوشت اسفنجی
رباشد مثل پستان زنان و مسامات است که چون خون بدانجا آید در آنجا مکث کند مشابه شود که با منی است و غشا
او است از صفاقیست که از استخوان عانه رسته و از آنجا آویخته و خونی که بدانجا می آید از اورده است که گفته شد
ت و ورید و خصیه مردان ظاهر آویخته است و از زنان در گرده پنهان است و در گوشت ران مخفی است و مجرا است میان خصیه
تا مجرا به مقدار رشته است بار کشاده میشود و باز تنگ میشود و لیکن راه ... منی گویند منی ازین مجرا بیرون آید اما قضیب
مرکبست از اعصاب و اورده و شرایین و رباطات و لحم و اصل رباط و از استخوان عانه رسته و اندرین رباط تجویفهای
رست خالی از رطوبتی هر وقت این تجویفات بریح سودا انتشار در ذکر پیدا میشود و هر وقت خالی ... ست شود در
این رباط شعبهای شریانها بسیار تر است از عضوی که بدین مقدار باشد و بعضی اعصاب و از مهرهای عجز است و این
سات ترکیب است در ... منیست و بعضی دیگر از نخاع است که لذت جماع بدانست و در ذکر سه مجرا است یکی مجرای بول دوم
ی سیوم مجرای ... رطوبتی است که در بعضی مردم بعد از بول آید و انتشار ذکر از دل است و احساس او و از
ست و خون که ماده منی میشود از جگر است و شهوت طبیعی آن بواسطه گرده است و منفعت آنست که اصل این نیز از دل
ت و ... آلتیست که منی را که ماده فرزند است برحم رساند و در آنجا فرزند حاصل شود و تا نسل منقطع نشود و تمام
اعضاء مرکبه اما عضو دیگر در زنان هست که آن رحم است ذکر را به مناسبت در تشریح رحم بدانکه مرکبست از شرایین و اورده
... لیفات و لحم و رباطات و محل او میان معاء مستقیم است و مثانه است چنانچه معاء مستقیم طرف مهرهای پشت
شده و رحم در پیش او و مثانه و پیش رحم و این مجمع رباطها بر هم پیوسته و اصل رباطها بر مهرهای پشت و صفاق
... شده و شکل رحم چون شکل ذکر است در مردان مگر آنکه رحم چون ذکر بازگونه است و ذکر ظاهر و بیرونست و رحم مخفی و
اندرون و آنچه ... که گردن رحم چون ذکر و اصل آن چو ... و خصیتان زنان چون خصیتان مردان
و از رحم از ... تا ناف ... و گردن رحم از ... و از گردن رحم از ... انگشت
... صاحبه او کم نیست و از یازده انگشت زیاده نمیباشد و اوعیه منی زنان از خصیه بطرف ... میل کرده

و از آنجا باز میل بسوی کردن رحم کرده منی از آنجا رحم درآید و جوهر رحم عصبانیست ازین جهت است که در وقت
هرچند جنین کلان میشود رحم کشاده میشود و شعبه از عصب دماغی متصل رحم است و مشارکت میان دماغ و رحم ازین شود
و رحم دو طبقه دارد داخل از عروق درهم بافته شده و درست است تا منی را نگاه دارد و ازین جهت است که اگر علامت
رحم پیدا میشود مانع حمل میشود و در زیر تار عروق آن مغاکهاست که آنرا نقر رحم گویند و غشائی که جنین در آن
در آن نقرها متصل است و دوم طبقه از نقرهاست و طبقه خارج او عصبانیست و گردن رحم [illegible] و لیفات
و عرضی دور او بسیت بجهت جذب منی و انضمام آن و دفع جنین و فایده رحم آنست که هر دو منی در آن قرار
گیرند و در آنجا حامل شود و نسل منقطع نگردد بیان تکون جنین چون تشریح اعضای تناسل که فرد آبستن و
منی و رحم است کرده شد اگر کیفیت تولد جنین را ذکر کنند مناسبست بدانکه منی مرد که قوت عاقده در وست حکم پنیر مایه
زن که قوت منعقده در وست مثل شیر که پنیر از پنیر مایه حاصل میشود و بشرط آنکه این هر دو منی قابل باشند و کیفیت
نداشته باشند که مانع باشد از تولد جنین و رحم نیز بسلامت و پاک باشد که هر یک اینها را اگر نقصانی باشد مانع تولد جنین
چنانکه در علم طب بیان کرده اند چون این دو منی مذکور در رحم قرار گیرند و امتزاج حاصل شود مثل کف شود و در
محل اعضای رئیسه پیدا شود و آنکه اول کدام متکون میشوند در مقدمه کتاب ذکر کرده شد و آن شش روز و غالب گشت
روز تمام شود در مدت قوت در وی تصرف کند چیزی مدور رحم و در زیر آن بعد در رحم است و بعد از آن [illegible] سرخ و
شود و این به روز تمام شود که هر دو نه روز باشد و از یک روز کم و زیاده کاهی باشد بعد ازین مدت شش روز خون
که آنرا علقه گویند و این مجموع پانزده روز باشد و بعد ازین دوازده روز این علقه گوشت میشود و پاره پاره گوشت
جدا میشود دل و جگر و دماغ از هم یکدیگر متمیز میشوند و این مضغه گویند که مجموع ایام بیست و هفت روز باشد و
روز کم و زیاده چنانچه بعد ازین مدت نه روز سر از گردن و دست از پهلو جدا میشود تا چهار روز دیگر و این مجموع
چهل روز باشد که از چهل روز تا چهل و سه روز رسد [illegible] که بیست روز بدین محل رسد و در روز [illegible] الی مزاج ذکور
گردد و اعضای اصلی تمام شود [illegible] از واهب الصور تعالی و تقدس روح حیوانی ناطقه گردد و
مذکوره در ذکور بواسطه زیادتی حرارت ایشان بعد از اناث کمتر میباشد و جنین گاه هست که

12

بدانکه دانستن و خواندن قرآن بتجوید که عبارت از دادن حروفهاست حق آن حروف فرض عین لازم
است بر هر که [قرآن] خواند زیرا که قرآن بتجوید نازل شده و همچنین از زبان حضرت بوساطت اساتذهٔ ثقه بما رسیده
پس تارک آن آثم باشد و نا خواندنش اولیست از خواندن چنانکه در شرح مقدمهٔ شیخ محمد جزری آورده
اگرچه فقهای [حنفیه] خطا را [illegible] از فرض عین در خطا کردن بعضی جای از تجوید وسعت کرده نماز جائز داشته اند اما ترک
امامت اینچنین کس نموده اند و معلوم است که معنی خطا و زله فعل ناشایسته بی اختیار از کسی و انایی
آن باشد سعادت شده است نالکه چیزیرا که نداند آنرا خطا و زله گوئیم چنانکه در وسیلة السعادة کذا [illegible]
[illegible] فقه معتبر نسبت آورده که کسی در ادای حروف و رعایت قواعد قرانی عاجز باشد برو لازم است که
باقی عمر در شب و روز در تعلیم آن بکوشد والا نمازش جائز نیست کما فی فتح القدیر المعروف بابن الهمام شرح
الهدایه و دیگر نماز چون تلاوت قران نفل است و ادائی آن فرض است و روا نیست که فرض را برای
نفل ترک کند چنانکه در فتاوی کبیری آورده است و ادای عبارت از گرفتن قواعد قرآنی است از استادان
ماهر کما فی الذخیرة المحکمة شرح المقدمة للشیخ الامام محمد بن الجزری رحمه الله والا قاری قرآن آثم و داخل حدیث
نبی صلی الله علیه وسلم رب تالی القرآن والقرآن یلعنه میشود چنانکه در شرح مقدمه ابن المصنف آورده
[illegible] کسی که ازین نقل خود را محروم سازد که سبب [illegible] است چنانکه امام احمد حنبل مر [illegible] الله تعالی را در خواب دید
که بار خدایا چه باشد که سبب [آن] تقرب بحضرت تو توان کرد حکم شد که بکلام من ای احمد عرض کرد یا رب
بافهم یا بی فهم حکم شد که بی فهم و بافهم چنانکه در احیاء العلوم آورده است و نیز اگر قرآن استاده در نماز بخواند
بمقابلهٔ هر حرف صد حسنه عطا میشود و اگر نشسته بخواند [illegible] و در غیر نماز اگر با وضو بخواند بیست و پنج حسنه
و بی وضو ده حسنه یابد کما فی کنز العباد با فواید دیگر که بعضی ازانهم در دیباچهٔ این رساله نوشته شده است

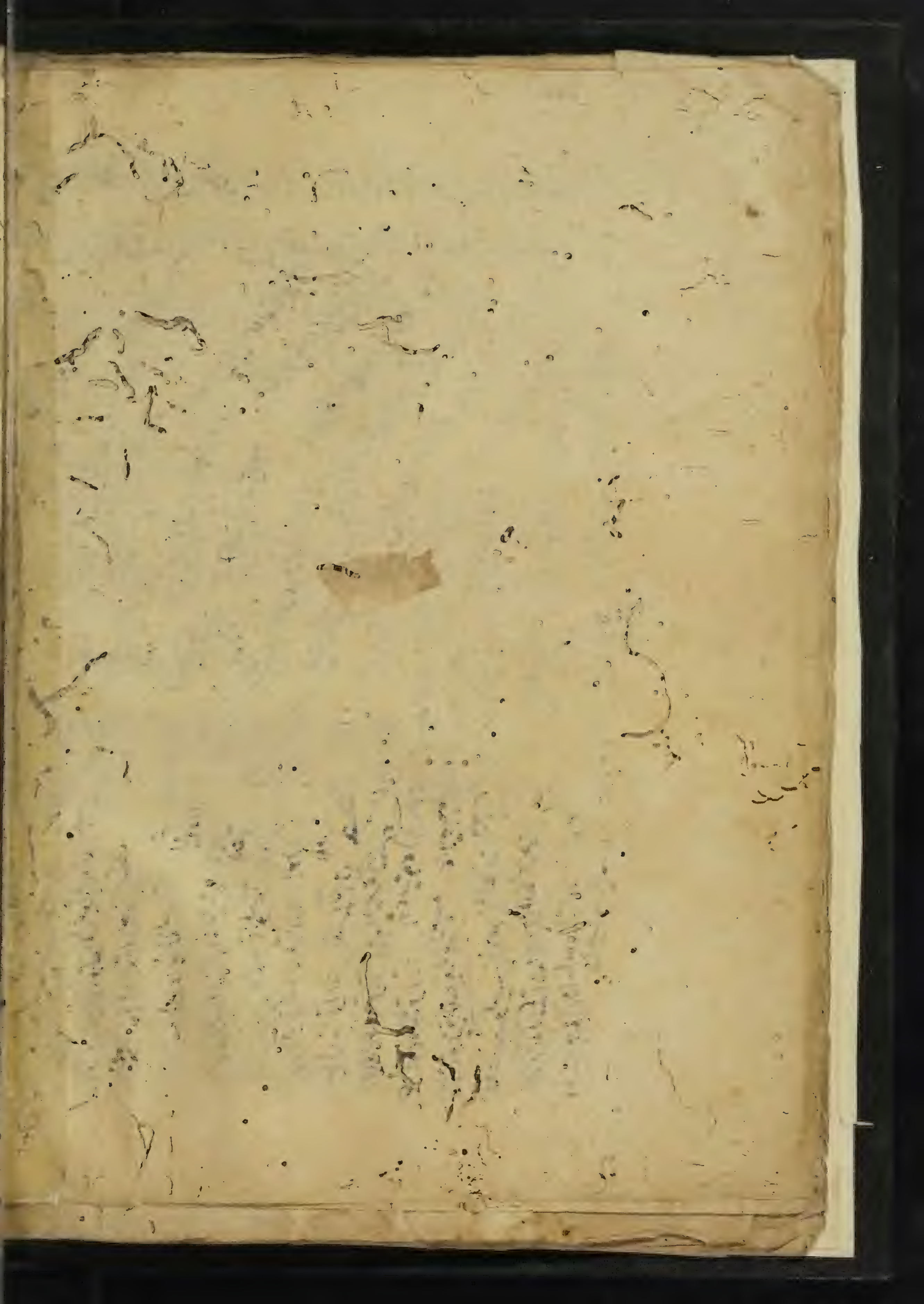
ضمیر بدانکه قرآن عبارتست از قراءت سبعه بلکه عشره که از درگاه باری تعالی منزل شده است یعنی اگر حرفی یا حرکتی در آن
از خود قصداً زیاده کند کافر گردد و شهرت قراء سبعه از این سبب است که بعد از خلفاء الراشدین از بعض مردم در قرآن
خواندن غلط واقع میشد پس اتفاق کل امت چنین افتاد که هر که از تابعین امام قرآن در شهری که مصحف
امیر المؤمنین عثمان رضی الله تعالی عنه باشد از روی مصحف تعلیم کند مسلم و الا متبع نباشد لهذا امام نافع را در مدینه
منوره مطهره و امام ابن کثیر را در مکه معظمه و امام ابو عمرو را در بصره و امام ابن عامر را در شام و امام عاصم و
حمزه و امام کسائی را در کوفه قرار داده اند هر یک منهجی که از حضرت رسالت پناه صلی الله علیه و سلم با ایشان
استادان رسیده بود تعلیم کردند و از این سبب شهرت ایشان گشت و این بابی جامع شهرهای مذکور است
و مکه نخست ابن کثیر است امام در بصره ابو عمرو علاء دارد نام نافع ز مدینه ابن عامر از شام عاصم و حمزه کسائی
از کوفه تمام و چنانکه قراءت امام عاصم بروایتی بکر و حفص در این دیار مشهور گشته همچنین در مدینه قراءت امام نافع
بروایتی قالون و ورش و در مکه قراءت ابن کثیر بروایتی بزی و قنبل و در بصره قراءت ابو عمرو بروایتی دوری
و سوسی و در شام قراءت ابن عامر بروایتی ابن هشام و ابن ذکوان و در کوفه قراءت عاصم بروایتی بکر و حفص و قراءت
امام حمزه بروایتی خلف و خلاد و قراءة امام کسائی بروایتی ابو الحارث و دوری رواج یافته و سبب رواج
امام عاصم در این دیار آنست که حضرت امام اعظم شاگرد امام عاصم بوده اند و مردم این دیار مذهب ایشان اند
از مردم بایشان رسیده و امام بهمین قراءة اکتفا کرده اند از برای آنکه حضرت ایشان غیر از علم فقه در علوم
دیگر کم کوشیده اند چنانکه در صلوة مسعودی آورده است و رموز قراءت سبعه بطریق امام شاطبی رحمه الله از ف
بود مر این ابجد هوز حطی کلمن سعفص قرشت ثخذ ضظغ لکل امام
حرف رمز محصلاً هیط الف نافع ب قالون ج ورش د ال امام ابن کثیر ه بزی ز قنبل

امام ابوعمرو ط دوري ي سوسي ك امام ابن عامر ل هشام م ابن ذكوان ن امام

عاصم ص ابوبكر ف امام حمزه ض خلف ق خلاد ر امام كسائي س ابوالحارث

ت دوري

[illegible]



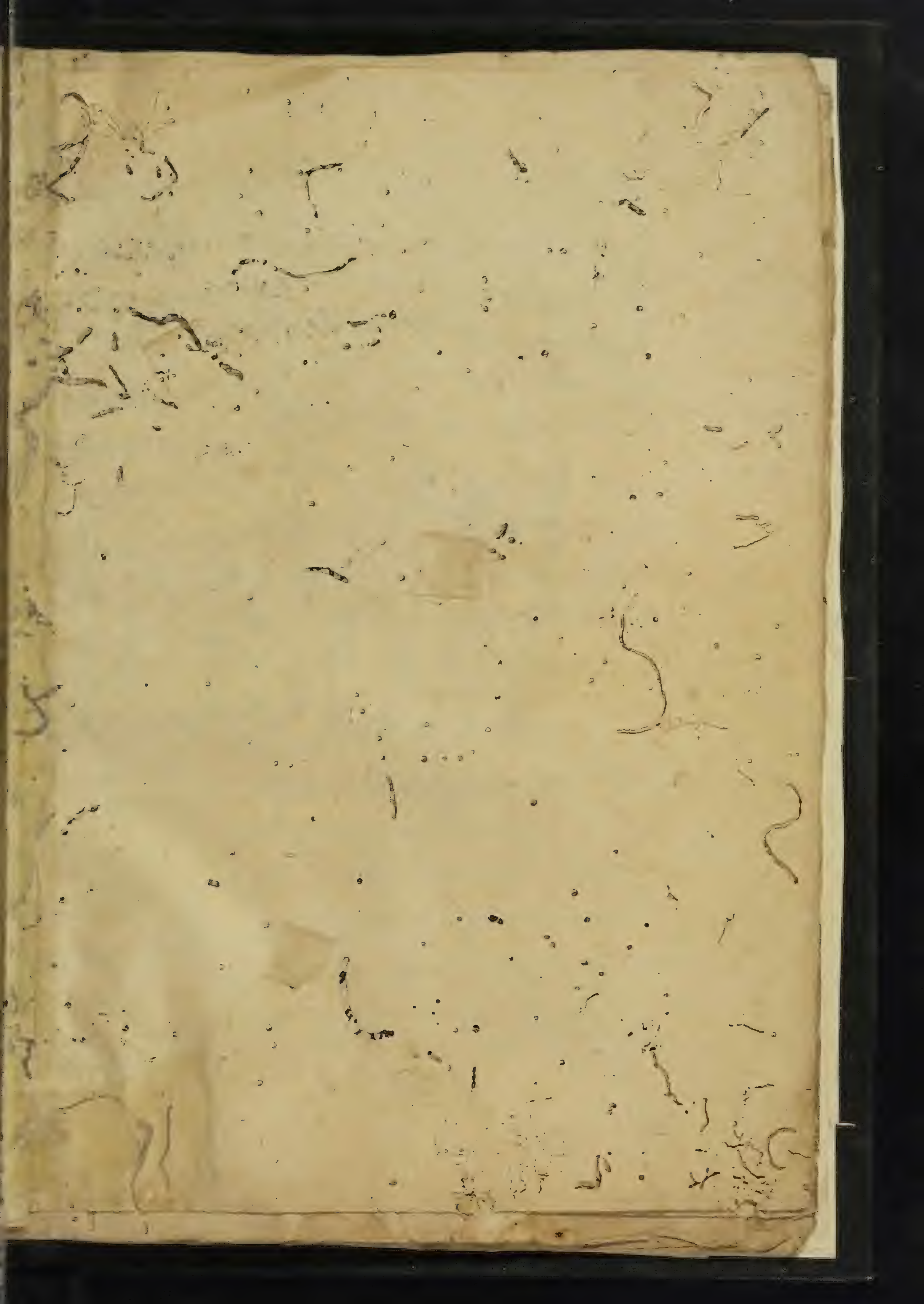
14

بسم الله الرحمن الرحیم الحمد لله رب العالمین والصلوة والسلام علی خیر خلقه محمد وآله اجمعین اما بعد در تحویل
فاتحة الکتاب بدانکه قراء سبعه رحمهم الله چنین فرموده اند که هر که در خواندن فاتحة الکتاب این پنجاه و هفت جای نگاه دارد
هر یکی از مخرج خود فاتحه درست خوانده باشد بسم الله الرحمن الرحیم بار اول نگوید الحمد لله [illegible] نگوید تا پارسی نشود دو نام
دیو گفته نشود و اعراب بسم الله الضعیف تر گوید و حرکت کسر لام لله را ضعیف تر گوید و بر الحمد وقف نکند و سکته نیارد از اشتباه
خود سوال [illegible] میگویند در فاتحة الکتاب چند جا یکجا نام دیو ست [illegible] در رب کیو تعل بعل و کنج و کنس [illegible]
فاتحة الکتاب هیچ نام دیو نیست ونشاید که باشد و روایتی درست در این معنی هست و اسم الله را
ست فرموده اند که در همه قرآن هر جا که ما قبل کلمه الله مکسور باشد به ترقیق خوانند چون بسم الله و بالله رب را هم باید
تغلیظ نکند ترقیق کند و حرکت رب کشاده تر و اگر مرفوع بود یا منصوب تغلیظ خوانند که در کتب این چنین را [illegible] مبالغه
اعراب کسر الله ضعیف تر گوید و سکته نیارد و در تشدید رب العالمین اندک مبالغه کند و رب العالمین در غنه نیارد یعنی در وقت
کرده اند و بر الله وقف و سکته نیارد و مراد از غنه از خیشوم گفتن است یعنی آواز بینی الرحمن الرحیم در وقت
حرکت دادن عین العالمین دهان کشاده تر کند تا از غنه گفته نشود و در وقت تشدید دادن هر دو را اندک مبالغه کند
حرکت دادن میم الرحمن دهان کشاده تر کند بعضی از اهل این زمانه تشدید را چندان مبالغه کنند که دو سه حرف زیاده شود
[illegible] تشدید زیاده گفته نشود و تشدید اصل حرف است یعنی در آوردن حرفی در حرفی
از برای آنکه نمیدانند که حد تشدید و اندازه او چند است و الانکار علی المشددات یعنی
و تشدید حرف اول نهاد نیست و اهل این صنعت چنین گفته اند و حذر [illegible]
و تشدید حرف اول نهاد و حلق زدن در وقت تشدیدات در کتاب زینة القاری آورده اند
کرده اند از تکیه کردن در مشددات مثل آنکه گویی التّاء والثّاء والظّاء والرّاء
سکه از ترک تشدید نماز تمام نشود مگر تشدیدی که بدل لام معرفه باشد مثل آنکه گوید در تشدید
تا آخر حروف معجمه در حرفی که لام مدغم شود از برای آنکه بی الف لام در معنی خلل نمیشود و لکن نه چنانکه
مبالغه کنند و از حد بیرون رود و مالک یوم الدین کیوم الدین نگوید و اعراب کاف را ضعیف تر گوید و حرکت یا
یوم را کشاده تر گوید و سکون واو را زود تا مدی گفته شود همچنین جمله ساکنها را حرکت دادن الدین را
کشاده تر گوید و بر وقت الدین در حالت وقف روم زند روم آنست که طلب حرکت آن حرف کند که

آوازی ضعیف پیدا شود ایاک نعبد در حرکت دادن ایاک غنه نیارد و سر زبان سوی کام برد که گرفته شود نعبد همزه
را زور کم کند و حرکت دادن یای ایاک مد نیارد و در وقت نرم خواندن و در تشدید مبالغه نکند تا آواز نون نیارد
نعبد نگوید که مشتبه شود بکاف تشبیه حرکت ایای را ضعیف تر گوید و حرکت نون نعبد قوی تر گوید بر کاف ایاک
وقف و سکته نیارد و حرکت نعبد و حرکت واو ایاک بهر دو را گشاده تر گوید تا هر حرف از مخرج خویش گفته شود
و ایاک دوم چنان گوید که اول گفته است نستعین نگوید حرکت کاف را ضعیف تر گوید و حرکت نون نستعین را زیاده
گوید تا کسر نیش نشود و تا نستعین را گشاده تر گوید و حرکت عین نیارد و در اعراب دادن نون نستعین اشمام
کند و اشمام تحریک الشفتین بلا صوت ولا یحس به الاعمی چنانست که سر زبان بدان جای نهد که مخرج نون است و الضالین
ست و لبها بعد از آن باعراب اشارت کند اهدنا الصراط المستقیم در حرکت دادن الف زنخدان را نرم دارد
و دهن را گشاده تر باز کند و غنه نکند چنان گوید که ناف او حرکت کند و در حرکت دادن نون اهدنا غنه نیارد و
دهن را باز کند چنانکه شنونده را معلوم شود الف است و مثل این بسیار است در قرآن چنانکه ذاقا الشجرة و دعوا
الله ربهما و قال الحمد لله الذی فضلنا باید که آواز بلندتر کند که اظهار الف تثنیه الف است و در تشدید صاد الصراط اندکی
مبالغه کند تا طا را تا نگوید یعنی اطناب کند و بسین هم قراءت است و تا مستقیم را طا نگوید و حرکت او گشاده تر گوید و طا را
تشدید نیارد و طا را تا نگوید و بسین هم قراءت است و در تشدید لام الذین انعمت علیهم مبالغه کند و همزه انعمت را غنه نیارد و از
میانه حلق گوید و دهن را باز کند تا علیهم نگوید و حرکت تا انعمت را ضعیف تر گوید و حرکت عین علیهم اقوی تر گوید و
بر علیهم وقف نکند که امام سجاوندی رحمة الله فرموده اند که لا وقف علی علیهم اما امام منصور عراقی که شیخ ابو ... است
در ماوراء النهر بر علیهم وقف روا داشته اند و سکون یا بیشتر انگوتر گوید و در حرکت میم المغضوب تشدید نیارد
و سکون غین را درست گوید و روان تا تشدید نعبد و ضاد را ضاد گوید ذال و زی و ظی نگوید که بیشتر ائمه
بر آنند که نماز تباه شود و در علیهم البته میم پیدا کند و اعراب با المغضوب را نرم تر گوید و حرکت عین علیهم را
گشاده تر گوید و سکون میم علیهم را درست گوید و ولا الضالین را پیدا کرده خواند و اگر شیخ یکی گوید
از برای آنکه هر دو حرف شفوی اند و این بد است و عام است و مثل اینها در باب رعایت حروف
بیان کرده شده است تمام چون کس در آن مطالعه کند و درکش قدیم مبالغه کند که نزدیک محققان این

مد مقدار چهار الف باید کشید و در مدات بیان این قسم تمام کرده شده است و الی مد را مد عدل و مد طویل تمام خوانند و هر
زبان برابی نهند که مخرج نون و لا الضالین است یعنی حرکت بعد از آن که برپا کشیده کرده باشد بیان این هم شد
و در فاتحه الکتاب دو جای وقف است الذین و نستعین و بیان این اصول و وصل و قطع و مد و تشدید خصوص
بفاتحه نیست بلکه چون در سکون مواضع غلو شده در همه قرآن [illegible] نگاه دارد و هر که در سوره فاتحه این شش جای
و هفت جای نگاه ندارد یا سورتهای دیگر شاید که امامت مسلمان کند با هزاران حوق و اگر این ها را
محافظت نکند بروی باید که پرهیز کند از امامت و همچنین نماز خود را نیکو دارد یا بسیار اندیشه و این امانت
بزرگ را در نگاه دارد استغفر الله العظیم ۵

آمین اتفاق است که آمین از قرآن نیست
و اتفاق است که ذکر کلام الیست کفتنی
و کفتن وی سنت است بعد از فراغ
قراءة فاتحه تفسیر زاهدی
آمین فی آخر الفاتحة لیس من القرآن و
ینبغی ان لا یکتب فی المصحف وان وجدته
مکتوبا فامحه فانه کلمة آمین لیست من القرآن
فان وجد مکتوبا فعلیه المحو مضبوط المقولات
شرف الدین عثمان الفقیه
آمین لیس من القرآن بدلیل انه لم یثبت فی المصحف
بل هو دعاء لما ورد فی الحدیث جبرئیل علیه السلام
بعد قرائة الفاتحة التامة ومعناه رب
افعل لنا ما سألناک فی هذه السورة المبارکة کذا فی العباد



بسم الله الرحمن الرحیم الحمد لله رب العالمین والعاقبة للمتقین والصلوة علی رسوله محمد و آله اجمعین اما بعد این میگوید بنده
گنهکار راجی بعفو و رحمت پروردگار فقیر قلیل البضاعت احقر العباد عبد الرشید جند نوتی چون بهمگیر در زمان الشریعت صدر
الاسلام والحق فارق الحلال عن الحرام حضرت شریعت پناه فضایل و کمالات دستگاه قاضی نور الحق معروف برین بود که نکاح خوانان
مسایل معلوم بخود [illegible] سازند بنده را نیز بتقریب امتحان حفظ مسایل فرمودند بنابران برخی از مسایل که در باب نکاح ضرور بود از
کتب معتبره استخراج کرده در این مختصر جمع نمود بعبارت فارسی مترجم شد تا سایر طالبان و محصلان بدان منتفع شوند و مرتب مشتمل
بنده است بر یازده فصل فصل اول در بیان معنی نکاح و صفت او فصل دوم در بیان رکن نکاح فصل سیوم در بیان شروط نکاح
فصل چهارم در بیان احکام نکاح فصل پنجم در بیان محرمات نکاح فصل ششم در بیان اولیاء نکاح فصل هفتم در بیان بلوغ فصل
هشتم در بیان کفو فصل نهم در بیان مجلس نکاح فصل دهم در بیان مهر فصل یازدهم در بیان عدت فصل اول در بیان معنی
نکاح و صفت او از روی شرع اینست که نکاح عقدیست که وارد میشود بر ملک متعه از روی قصد کذا فی الکنز و صفت نکاح آنست
که بحالت اعتدال سنت مؤکده است و در حالت غلبه شهوت واجب و بحالت خوف جور مکروه و نزدیک متاخرین فرض کفایت چنانچه جهاد و
نزد اصحاب ظواهر فرض عین و این وقتیست که خود را از زنا ضبط نتواند کرد کذا فی شرح ابو المکارم و نکاح درست شود بلفظ
تزویج و چیزی که موضوع است برای تملیک عین لیکن در حال نیست اگر نکاح بلفظ اجاره و اعارة و حلال و ایداع و اباحت
نشد درست نیست کذا فی شرح ابو المکارم فصل دوم در بیان رکن نکاح و آن دو چیز است ایجاب و قبول ایجاب چیزیست که تلفظ
کرده میشود باول و اولاً و قبول جواب او و یا یکی که قایم مقام هر دو باشد چنانچه ابن عم دختر صغیره عم خود را بحضور شواهد میگوید که من نکاح
کردم از جهت نفس خود فلانه بنت فلان بن فلان را و یا مولی کنیزک و غلام بگوید که تزویج کردم این کنیزک را باین غلام کذا
فی فتاوی عالم گیری فصل سیوم در بیان شروط نکاح و آن دوازده چیز است اول عقل دوم بلوغ سیوم حریت در عاقد چهارم محل قابل
و آن زنیست که حلال کرده است شرع نکاح او پنجم سماع هر یکی از عاقدین کلام دیگری را اگرچه معنی مفهوم نباشد ششم شهادت و در
شهادت چهار شرط است اول حریت دوم عقل سیوم بلوغ چهارم اسلام هفتم سماع شاهدین کلام عاقدین را هشتم رضاء زن بالغه
نهم آنکه ایجاب و قبول در یک مجلس باشد دهم آنکه قبول مخالف ایجاب نباشد یازدهم آنکه اضافت نکاح بسوی تمام زن یا بسوی
عضوی که تعبیر کرده شود باو از تمام زن چون رقبه و سر دوازدهم فرد و زن معلوم باشند فصل چهارم در بیان احکام نکاح و آن نیز
دوازده چیز است اول آنکه حلال بودن استمتاع هر واحد بدیگر بوجه ماذون شرعی دوم ملک حبس سیوم وجوب مهر چهارم نفقه پنجم

سوم ششم حرمت مصاهره هفتم ارث از هر دو جانب هشتم وجوب عدل در میان زنان نهم وجوب اطاعت مرد بر زن اگر بخواهد او را برای جماع دهم
ولایت تادیب آن زن یازدهم استحباب معاشرت بمعروف دوازدهم تحریم جمع در میان دو خواهر و مانند آن کذا فی فتاوی عالمگیری

فصل پنجم در بیان محرمات که با ایشان نکاح درست نیست اول محرمات نسبی چنانچه مادران و جدات چه صحیحه و چه فاسده و دختران و دختران پسران و دختران دختران الی
آخره و خواهران و خالها و عمها و برادرزاده و خواهرزاده قسم دوم بمصاهرت و آن چهار است اول مادران زنان و جدات ایشان دوم دختر
زنان و دختران اولاد ایشان سوم حلیله پسر و پسر پسر و پسر دختر چهارم زنان پدران و زنان اجداد قسم سوم برضاع هر زنی که بسبب نسب
حرام است بسبب رضاع نیز حرام است قسم چهارم محرمات بجمع جمع در میان اجنبیات زیاده از چهار درست نیست حره را زیاده از دو
نیست غلام را و جمع در میان ذوات الارحام چنانچه دو خواهر خواه از نسب خواه از رضاع و مانند آن قسم پنجم کنیزکان منکوحه بر حره
قسم ششم محرمات که حق غیر با ایشان تعلق گیرد چنانچه منکوحه دیگری یا معتده دیگری بعده طلاق و وفات و عدت دخول در نکاح فاسد
و یا وطی بشبهه و نکاح آبستن چنانچه بغیر ثبت نسب و نکاح معتده دیگری و نکاح خواهر در عدة خواهر دیگر بطلاق بائن و نکاح زن پنجم با
این که عدة چهارم نگذشته باشد و نکاح کنیزک بر حره قسم هفتم محرمات بشرک چنانچه مجوسیات و وثنیات قسم هشتم محرمات بملک چنانچه زن غلام
خود یا غلام پسر خود نکاح کند قسم نهم محرمات بطلاق مرد را نرسد که مطلقه ثلاثه خود را قبل از حلاله نکاح کند کذا فی الفتاوی عالمگیری

فصل ششم در بیان ولایت نکاح و ولایت ثابت است بچهار قسم اول بقرابت دوم بولا سوم بامامت چهارم بملک و ولی اقرب پسر است
بعد از آن پسر پسر اگرچه پایین تر باشد و این در حق مجنونه خواهد بود بعد از آن ولی پدر است بعد از آن جد اگرچه بالا تر باشد بعده
برادر حقیقی و اگر برادر حقیقی نباشد برادر پدری و اگر برادر پدری نباشد پسر برادر حقیقی و اگر پسر برادر حقیقی نباشد پسر برادر پدری و
اگر پسر برادر پدری نباشد عم حقیقی و اگر عم حقیقی نباشد عم پدری و اگر عم پدری نباشد پسر عم حقیقی و اگر پسر عم حقیقی نباشد پسر عم پدری
بعده عم پدر و این نیز همبرین ترتیب است بعده عم جد همچنین و اگر از اینها کسی نباشد خوندکار که آزاد کرده باشد و اگر خوندکار نبوده باشد
ذکور او را ولایت میرسد بعد از آن نزدیک امام اعظم ولایت بمادر میرسد و نزدیک امام محمد ولی سلطان است و باقی
و بعد از مادر ولی دختر است و بعد از دختر دختر پسر بعده دختر دختر بعده دختر پسر پسر بعده دختر دختر که بمرتبه سیوم باشد بعده
نواسی دختر و این نیز در حق مجنونه خواهد بود بعد از ین خواهر حقیقی بعده خواهر پدری بعده اولاد مادری بعد از ین
فرزندان این هر سه مذکور بعده عمات بعده اخوال بعده خالات بعده دختران اعمام بر ترتیب مذکور بعده دختران
عمات بعده مولی موالات بعده سلطان و قاضی فصل هفتم در بیان بلوغ اگر زوج و زوجه عاقل و بالغ باشند و ولی نکاح

و اقل

16

واقل مدت بلوغ غلام دوازده سال است واکثر هژده سال و اقل مدت دختر نه سال است واکثر هفده سال و فتوی
در هر دو بر پانزده سال و غرض از اقل مدت اینست که پیش از حکم بلوغ نمیکنند و در هشت سال اختلاف است علامات
بلوغ سه چیز است احتلام یا احبال یا انزال و اگر هیچ علامت ظاهر نشود بالغ میشود پس که اگر مدت باشد و علامت بلوغ
دختر نیز سه چیز است احتلام یا حمل یا حیض و جمله رنگهای خون حیض پنج است سرخ و سیاه و سبز و زرد و خاکستر رنگ خونی
که سفید بلند و اخراج حیض نیست کذا فی شرح وقایه فصل هشتم در بیان کفو اگر ولی اقرب دختر غیر بالغه را با غیر کفو
داده وقت بلوغ فسخ نتواند کرد و اگر نکاح بغیر اذن ولی اقرب شده باشد اختیار فسخ دارند وقتی که صغیر و صغیره بالغ شوند
بشرط قضی میتوانند که جدا شوند کفو معتبر است در عجم از راه حرفت و دیانت و مال و حریت و اسلام کذا فی شرح وقایه
و پنج کس اند که کفو نیستند حجام و دباغ و حائک و خساف و کناس اینها هم کسب زبون دارند مگر به جنس خود کفو اند کذا فی
حاشیه شرح وقایه فصل نهم در بیان مجلس نکاح و صورت مجلس اینست که شخصی رفته تعیین زن بالغه کرده بحضور شهود بگوید
که مرا وکیل میسازی تا ترا بزید بن عمر بن خالد نکاح کرده بدهم زن بجواب او بگوید که وکیل کردم چون دختر صغیره باشد
ولی خود عاقد شود یا وکیل سازد و اگر طالب اذن ولی باشد احتیاج قبول نیست و نزد زن حضور وکیل شرط نیست بلکه
حضور شهود شرط است و شرائط شهود نکاح بالا ذکر کرده است بعده وکیل آمده بگوید که زینب بنت فلان بن فلان مرا
برای نکاح خود وکیل کرده است که بزید بن فلان بن فلان نکاح کرده بدهد بعده شاهدان موافق دعوی وکیل
گواهی بدهند بعد از آن قرار مهر کرده نکاح خوان بگوید که فلانه بنت فلان بن فلان بمقابله مهر این قدر فلان بن
فلان را بزنی دادی وکیل گوید دادم بعده نکاح بسته خطاب کند که بمقابله مهر مذکور مسماة مذکوره را برای نفس خود
قبول کردی شنیده گوید آری قبول کردم فصل دهم در بیان مهر اقل مهر ده درم است و زن ده درم را بزرگی نظم کرده است
ده درم شرعی ز من مسکین شنو کان دو توله هفت ماشه هفت جو و هر مهر که زوجین قرار دهند آن را مسمی گویند
در شرح ابوالمکارم مذکور است که چیزی که صلاحیت ثمن دارد در بیع صحیح است با و مهر در کنز آورده است که درست نکاح بی ذکر
مهر و اگر وقت نکاح ده درم مقرر کردند یا کمتر پس برای آن زن ده درم میرسد بسبب وطی یا بعد موت و اگر طلاق پیش از وطی
واقع شود نصف مهر واجب آید و خلوت صحیحه در حکم وطی دارد و خلوت صحیحه آنست که زن و شوهر در مکان خالی باشند و در آنجا
هیچ مانع نشود چنانکه مانع طبعی و حسی و شرعی موجود نباشد کذا فی مختصر وقایه و نیز در کنز آورده است اگر وقت نکاح هیچ مهر
مقرر نکردند یا نفی مهر کردند پس برای آن زن اگر وطی کند یا بمیرد مهر مثل میرسد و مهر مثل معتبر است از قوم پدر زن وقتی که برابر باشند
هر دو زن در جمال و سن و مال و در یک شهر باشند و در یک عمر برابر باشند در عقل و در صلاح و هر دو بکر باشند کذا فی کنز فصل یازدهم

دربیان عدت عدت طلاق حره حایضه را دو حیض و غیر حایض را یکنیم ماه و عدت وفات حره را چهار ماه و ده روز و کنیز را دو ماه و پنج روز و اگر حامله باشد عدت وی وضع حمل است خواه عدة طلاق باشد خواه عدت وفات حره و کنیز که دراین حکم برابرست کذا ذکر فی اکثر النسخه وقد وقع الفراغ من هذه الرسالة فی التاریخ السابع من شهر رجب المرجب المنتظم فی سلک الشهور سنه الف وتسعین من هجرة النبویة الاحمدیة صلی الله علیه وسلم افضل الصلوات واکمل التحیات وعلی آله اجمعین برحمتک یا ارحم الراحمین

ان الله لا یقبل صلوة رجل مسبل ازاره ای
مرسل ازاره حتی وصل الی ارضه من غایة
طویله هـ نقل مصابیح
عن ابی سعید الخدری قال رسول الله صلی الله علیه وسلم
ازارة المؤمن الی انصاف ساقیه لا جناح علیه
فما بینه وبین الکعبین وما اسفل من ذلک ففی النار
قال ذلک ثلث مرات ولا ینظر الله یوم القیامة
من جر ازاره هـ نقل من مصابیح مرغینیه
قال علیه السلام من قطع اللحیة قبل القبضة
سود الله وجهه یوم القیامة صدقت یا رسول
الله صلی الله علیه وسلم هـ جامع الاصول

في الف[illegible] العتابية اذا مات الكافر فذهب المؤمن الى تعزيته فكانما بنى الكفر وهدم الاسلام وفي جامع العلوم اذا ذهب

المؤمن بتعزية الكافر خرب الله دينه وفي كتاب الاسولة سئل عن ابي حنيفة رح اذا مات الكافر وله بعض المسلم جار من المواثة

فذهب بتعزية الكافر هل عليه وزر قال ابو حنيفة رح اذا جاء يوم القيمة يجعل وجهه مسودا ه

[illegible]

اذا صار المصحف خلقا ينبغي ان يلف في خرقة طاهرة

ويدفن في مكان طاهر او يحرق ه دستور القضاة

سياتي زمان على امتي يذوب قلب المؤمن كما يذوب الملح في الماء

ما يرى من المنكرات ولا يقدر على دفعه ه كفاية الشعبي

[illegible]

النبي صلى الله عليه وسلم سياتي زمان على امتي لا يبقى من الايمان الا اسمه ولا من الاسلام الا رسمه وبينهم دراهم وهم ببطونهم

[illegible] بنسائهم يعرفون من العلماء كما يعرفون الغنم من الذيب يبتليهم الله بثلاث بليات اولها جار والثاني بركت المال

والثالث يخرج من الدنيا بلا ايمان ه قال النبي صلى الله عليه وسلم لاهل العلم اربع كرامات اولها مشهور بغير نسب وثانيها

غني بلا مال والثالث حاكم بغير ولايت ورابعها سلطان بغير سرير ه

18

مسئله ولو قيل هل يجوز السماع لهم فيقال ان كان سماع قرآن او موعظة يجوز ويستحب وان كان السماع غناء فهو حرام لان التغني واستماع الغناء

حرام جمع عليه العلماء وبالغوا فيه ومن اباحه من المشايخ الصوفية فمن تخلى عن اللهو وتحلى بالتقوى واحتياج الى ذلك كاحتياج المريض الى الدواء

وعلامته انه منسلخ عن الشهوات مشهور بذكر الله تعالى في الخلوات مستوى لديه عن الاخذ والاعطاء ومجرد عن الذم والثناء متحقق بالواردات

يريد ان يتنفس الصعداء ويعالج بها ما غلب عليه من الشهوات الى مولاه فهو الدواء ثم انه له رخصة وله شرائط احديها انه لا يكون فيهم امرد والثانية

لا يكون جمعهم الا من جنسهم ليس فيها فاسق ولا اهل الدنيا ولا امراة والثالثة ان يكون نية القوال الاخلاص لا اخذ الاجرة والطعام

والرابعة ان لا يجتمعوا لاجل الطعام او نظر الى فتوح والخامسة ان لا يقوموا الا مغلوبين والسادسة لا يظهرون وجدا الا صادقين

ثم قال بعضهم الكذب في الوجد اشد من الغيبة كذا وكذا وتمامه يعرف في كتبهم والحاصل انه لا رخصة في باب السماع في زماننا لان جنيد رحمه الله

تاب عن السماع في زمانه وقال انما تبت لفقدان الاخوان ولفقد القوال المخلص والمتخلص عن اللهو وآفة الطمع بعذاب الاحتساب

متفرقات از مقنع [illegible] وما ذر العصر [illegible] شيخ [illegible] رحمه الله [illegible] وعن ابن عباس

وابو هريرة عن النبي صلى الله عليه وسلم يأتي زمان على امتي يشربون [illegible] الشجر [illegible] يجعلون في [illegible]

[illegible] الشجر [illegible] ويقطعون ما [illegible] قليل وتعب . [illegible] في القبور [illegible] قالوا

[illegible] ومن [illegible] دخانها قال السرورى [illegible] فكان ذكر الله تعالى لا يه [illegible]

[illegible] رحمه الله ان [illegible] الى حكم [illegible] الخ [illegible] فاكره [illegible]

[illegible] الفاحكر [illegible] عليه [illegible]

[illegible] رضي الله عنها عن النبي صلى الله عليه وسلم قال [illegible] شجرة [illegible]

[illegible] والعقود [illegible] عن النبي صلى الله عليه وسلم قال [illegible]

لو كان حرة دخان النار في بطنه [illegible] عليه [illegible] ولو [illegible]

الاولياء واسرار العاية [illegible] في [illegible] قال النبي صلى الله عليه وسلم

[illegible] دخان الغاحكر [illegible] الا [illegible] وكثر [illegible]

[illegible] عليه وسلم [illegible] من دخان النحوح [illegible]

في [illegible] وهذا [illegible] اهل النار [illegible]

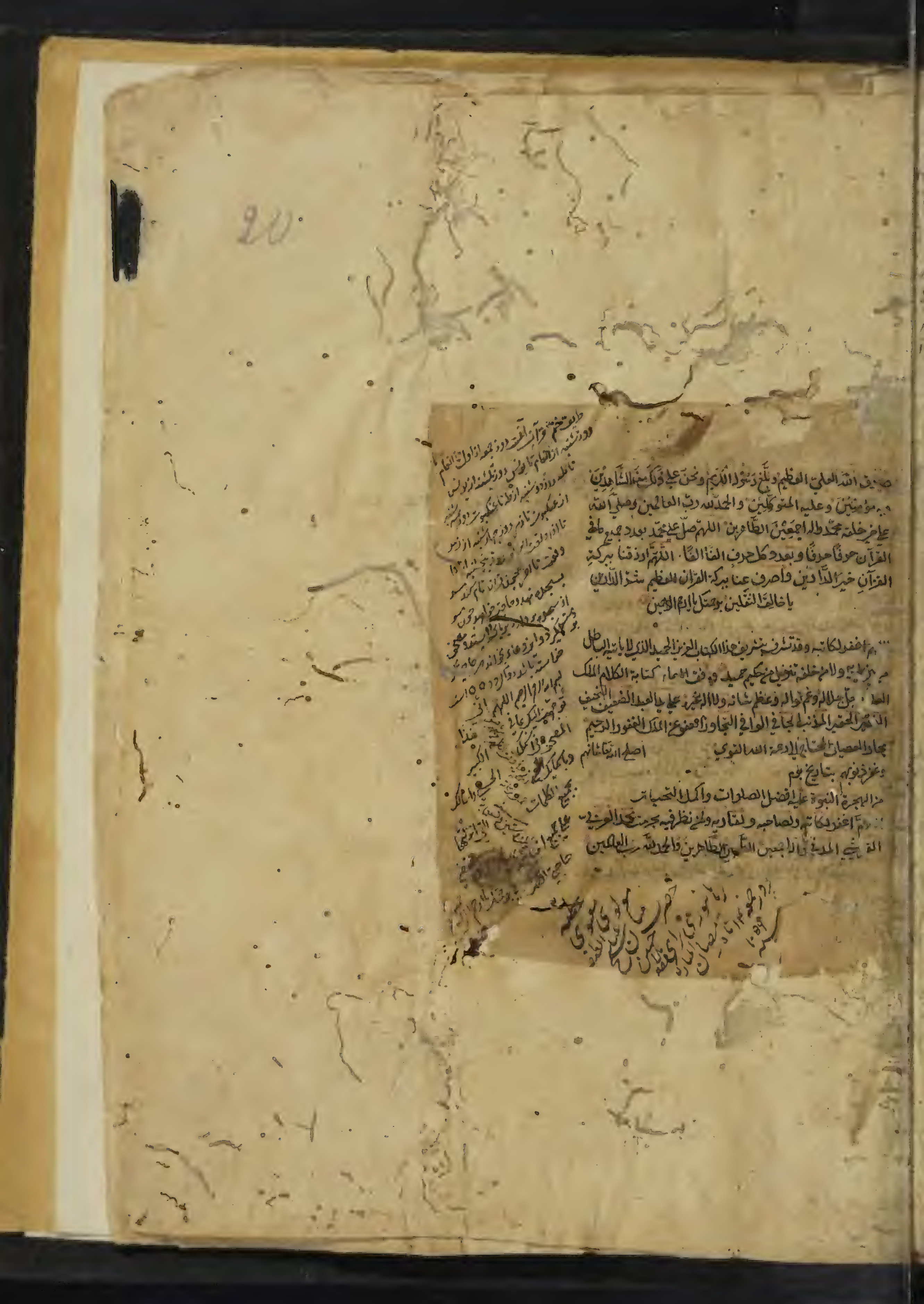
[illegible]

قال الامام ابو عبد الله البخاري رحمه الله سئل عن الامام الهمام فقال ... اولا ان رسول الله صلى الله عليه وسلم كان

بين الناس ... لانه الامام ... العلامات اول ... حسن الخلق ... لهذا

عن الناس ... الا يكون ... الايمان ... لانه ... وانك

لعلى خلق عظيم فمن كان له سوء الخلق لا يكون ...



صدق الله العلي العظيم وبلّغ رسوله الكريم ونحن على ذلك من الشاهدين
[illegible] مؤمنين وعليه المتوكلين والحمد لله رب العالمين وصلى الله
على خير خلقه محمد وآله اجمعين الطاهرين اللهم صل على محمد بعدد جميع ما في
القرآن حرفاً حرفاً وبعدد كل حرف الفاً الفاً اللهم ارزقنا بركة
القرآن خير الدارين واصرف عنا ببركة القرآن العظيم شر الدارين
يا خالق الثقلين بوسيلة اكرم الاكرمين

[illegible] اغفر لكاتبه وقد تشرف بتشريف هذا الكتاب العزيز الحميد الذي لا يأتيه الباطل
من بين يديه ولا من خلفه تنزيل من حكيم حميد ووفق الاتمام كتابة الكلام الملك
العلام جل جلاله وعم نواله وعظم شانه ولا اله غيره على يد العبد الضعيف النحيف
الاحقر الحقير المذنب الجاني الراجي التجاوز والعفو عن الملك الغفور الرحيم
بحار العصيان المحتاج الى رحمة الله القوي   اصلح الله تعالى شانهم
وغفر ذنوبهم بتاريخ يوم
من الهجرة النبوة عليه افضل الصلوات واكمل التحيات
[illegible] اغفر لكاتبه ولصاحبه ولقاريه ولمن نظر فيه بحرمة محمد الوصي
الهاشمي المدني وآله اجمعين الطيبين الطاهرين والحمد لله رب العالمين



صدق الله العظيم وصدق رسوله الكريم اللهم انفعنا بالقرآن العظيم
واهدنا بالآيات والذكر الحكيم وبارك لنا في الآيات [illegible]
الحكيم وتقبل منا انك انت التواب الرحيم واهدنا الى الحق والى طريق
مستقيم اللهم اجعل القرآن لنا في الدنيا قرينا وفي القبر مونسا وفي
القيمة شافعا وعلى الصراط نورا وفي الجنة رفيقا ومن النار سترا
وحجابا والى الخيرات دليلا اللهم اغفر لنا ولآبائنا ولامهاتنا
ولاخواننا ولاستاذينا ولجميع المؤمنين والمؤمنات والمسلمين
والمسلمات الاحياء منهم والاموات اللهم اعطنا خير
القرآن العظيم خير الدنيا ونعيم الآخرة واصرف عنا [illegible]
شر الدنيا وعذاب الآخرة واختم لنا منك بالسعادة [illegible]
والرضوان والمغفرة اللهم اجعل ختمنا هذه ختمة [illegible]
ودعوتنا هذه دعوة ميمونة مستجابة يغفر بها ذنوبنا ويستر بها عيوبنا
وتنجينا بها من النار وتدخلنا بركة دار القرار اللهم ربنا آتنا في الدنيا
حسنة وفي الآخرة حسنة وقنا عذاب النار وعذاب القبر وعذاب [illegible]
الدين وغلبة الرجال وعذاب الدنيا والآخرة اللهم يا فارج الهم ويا كاشف [illegible]
دعوة المضطرين يا غياث المستغيثين اغثني [illegible] الدنيا ورحيم الآخرة [illegible]
الدنيا والآخرة وصلى الله على خير خلقه محمد وآله وسلم برحمتك يا ارحم الراحمين

بسم الله الرحمن الرحيم
اللهم اصلحنا بهداية القرآن
وعافنا بعناية القرآن
ونجنا من النار بكرامة القرآن
وارفع درجاتنا بفضيلة القرآن
وكفر سيئاتنا بتلاوة القرآن
[illegible] اللهم
[illegible]
[illegible] المؤمنين والمؤمنات
والمسلمين والمسلمات خصوصا
لارواح آبائنا واجدادنا
وامهاتنا واستاذينا برحمتك
يا ارحم الراحمين

ذکر پنج مرتبه وقف امام طیفور سجاوندی بیان

اعلی مراتب از وقفها وقف لازم است وعلامت میم است و بزرگی
وشناعت پیدا آید دوم مرتبه وقف مطلق است وعلامت او
ط است و وقف مطلق آنست که ابتدا از پس او احسن باشد از آنکه
اسباب اتصال فائت بود سیوم مرتبه وقف جایز است
وعلامت او ج است و وقف جایز آنست که در وی هم دلیل
وصل باشد وهم وقف چهارم مرتبه وقف مجوز است
وعلامت او ز است و وقف مجوز آن باشد که در وی دلیل وصل
باشد وهم دلیل وقف اما دلیل وصل اولی واظهر باشد پنجم
مرتبه مرخص است وعلامت او ص است و وقف مرخص آنست که میان
دو کلام تعلق باشد از جهت لفظ اما که معنی هر یک مستقل
باشد ومفید بنفسه است با آنکه نفس قاری گرفته میشود وقف کند
که رخصت است اما قاف علامت قد قیل یعنی علماء وقوف [illegible]
بتاویلی اینجا وقف کرده اند واما ک علامت کذلک است
یعنی اگر دو کلمه باشد ثانی از وقف همچو اول باشد هم از جهت علامت
وهم از جهت دلیل بر آن کلمه ثانی علامت کذلک یعنی مثل کلمه اول است
این کلمه ثانی ه والله اعلم بالحق والصواب

روي عن ابي الليث الطبري [illegible] ان الامام
ابا جعفر المنصور قال لابي عمرو بن ابي عبيد اني احب ان
احفظ القرآن المجيد في سنة واريد ان تجزي القرآن
على عدد ايامها فعد [illegible] كل جزء من اجزاء ثلثين
باثني عشر [illegible] بذلك ثلثماية وستون جزوًا فحفظ المنصور
القرآن في سنة وقد قسم هذا المصحف الشريف بهذا
وقيل ايضًا ان المامون رضي الله عنه قال للكسائي
اريد ان اقطع القرآن في شهر بحيث ان اقرا في
كل صلاة جزوًا منه فاقسم لي القرآن على عدد
صلوات شهر فعد الكسائي الى اجزاء ثلثين فقسم
كل جزو منها بخمسة اجزاء فانقسم القرآن بماية وخمسين
جزوًا فكان يقرا في صلاة جزوًا فيقطع في كل شهر
ختمة وقد قسم هذا المصحف الشريف ايضًا بهذه
القسمة وهو مقسوم ايضًا باجزاء ستين
وعلامتها بحروف الجمل وقد تقدم جدول يعرف
منه حروف الجمل مفسرًا بالعربية ولله الحمد
والمنة وصلوات الله على محمد وآله اجمعين

22

وسور القرآن العظيم مائة واربع عشرة سورة منها
ثمانون مكية وتسعة وعشرون مدنية وعدد آياته ستة آلاف
ومائتان واربعة وثلثين للبصري وستة آلاف ومائتان وستة
وثلثون آية للكوفي وستة آلاف ومائتان وسبعة وعشرة آية للمدني
وفي عدد المكيين ستة آلاف ومائتان وتسعة عشرة آية وفي عدد
اهل الشام ستة آلاف ومائتان وست وعشرون آية وذكر عن بعض
العادين ويقال هو عبد العزيز بن عبد الله انه قال عدد آي القرآن
ستة آلاف ومائتان وست وخمسون آية ودر تفسير [illegible] آورده
است که جمله قرآن صد وچهارده سورتست وشش هزار ودویست وچهار آیت
[illegible] مجموع هزار وسیصد قصص انبیاست وهزار ودویست شرائط
ایمانست وهزار ودویست آیه در وحدانیت خدا تعالی است
وهزار آیه در شان سلاطین که با رعایا چگونه زندگانی کنند ودویست آیه
در [illegible] است ودویست آیه در بیع وشرا است وصد آیه در ارزاق
بندگانست وصد آیه در توبه عاصیانست که چگونه توبه کنند وهفتاد
آیه در شان غازیانست وپنجاه آیه در شان حاجیان است وسیصد
ونود وچهار آیه در زن خواستن است وزن گذاشتن ودعا کردن وارکان
[illegible] بدین ماند وایضا عدد آیات قرآن مجید نزدیک اهل حجاز وائمة

ومن العدد الذي عليه بعضهم

وهو العدد الذي رواه السلمي عن حمزة رحمة الله عليه باسناده الى علي ابن ابي طالب رضي الله تعالى عنه



ایشان بحمد الله ورحمته چنین آورده اند که تمامت قرآن شش هزار و [illegible]
وچهار آیة است ۞ ونزدیک اهل مکه شش هزار و دویست و ده آیت است و از
امیر المومنین علی کرم الله وجهه روایت کرده اند و مذهب اهل کوفه شش هزار
و دویست و سی و شش آیه است ۞ والله اعلم بالصواب والیه المرجع والمآب

عدد حروفه

ثلثمایة الف حرف وثلثة وعشرون الفا وخمسة وعشر حروفا وبعضهم
حروفها ثلثمایة الف حرف وعشرون الف حرف ومایتان واحد عشر حرفا والله اعلم

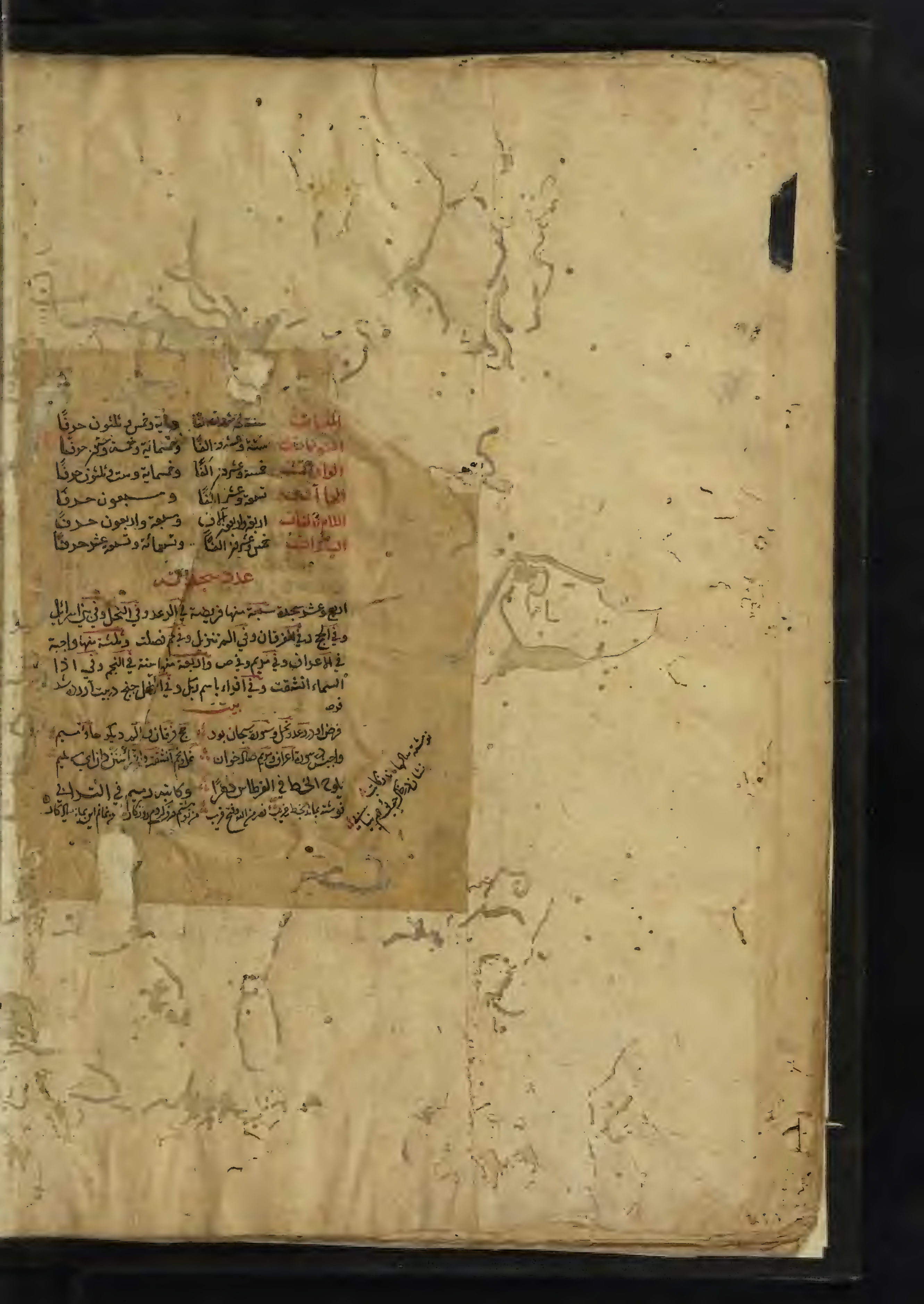
عدد کلماته

سبعة وسبعون الفا واربعمایة وتسعة وثلثون کلمة [illegible]
کلام القرآن سبع وسبعون الف کلمة واربعمایة وست وثلثون [illegible]

معرفة ما في القرآن من حروف المعجم

الالفات ثمانیة واربعون الفا وثمانمایة واثنان و[illegible]
الباءات احد عشرة الفا واربع مایة و[illegible]
التاءات عشرة آلاف ومایة وتسعة وتسعون [illegible]
الثاءات الف ومایتان وست [illegible]
الجیمات ثلثة آلاف ومایتان وثلث وسبعون [illegible]
الحاءات ثلثة آلاف وتسعمایة وثلثة وتسعون [illegible]

[illegible] الفات [illegible] وستة عشر حرفا
[illegible] خمسة آلاف [illegible] اثنان واربعون حرفا
[illegible] اربعة آلاف [illegible] وتسعون حرفا
[illegible] اثنى عشر الفا [illegible] وثلثة وتسعون حرفا
[illegible] الف [illegible] وخمساية وتسعون حرفا
[illegible] الفا وخمساية وثمانماية واحد وتسعون حرفا
[illegible] آلاف ومايتان وثلثة وعشرون حرفا
[illegible] الاف [illegible] واحد وثمانون حرفا
[illegible] الاف [illegible] ستماية وسبعة حرفا
[illegible] الف [illegible] ماية واربعة وسبعون حرفا
[illegible] [illegible] واثنان واربعون حرفا
[illegible] آلاف [illegible] وعشرون حرفا
[illegible] الاف ومايتان وثمانية حرفا
[illegible] ثلثة آلاف واربعماية وسبعة وسبعون حرفا
[illegible] ستة آلاف وثمانماية وثلثة عشر حرفا
[illegible] عشرة آلاف وثلثماية واربعة وخمسون حرفا
[illegible] [illegible] الفا وخمساية واثنان وعشرون حرفا



المیمات	ستة وعشرون الفا	وماية وخمس وثلثون حرفا
النونات	ستة وعشرون الفا	وثمانماية وخمسة وعشر حرفا
الواوات	خمسة وعشرون الفا	وخمسماية وستة وثلثون حرفا
الياآت	تسعة وعشرون الفا	وسبعون حرفا
اللامات	اربعة واربعون الفا	وسبعة واربعون حرفا
الالفات	خمس وعشرون الفا	وتسعماية وتسعة عشر حرفا

عدد سجدات القرآن

اربع عشرة سجدة سبعة منها فريضة في الرعد وفي النحل وفي بني اسرائيل وفي الحج وفي الفرقان وفي الم تنزيل وفي حم فصلت وثلثة منها واجبة في الاعراف وفي مريم وفي ص واربعة منها سنة في النجم وفي اذا السماء انشقت وفي اقرا باسم ربك وفي النمل جنجه دربيت آورده شد

فرد

بيت

فرض او در رعد نحل و سورة سبحان بود ∴ حج و فرقان و الم ديگر حا و ميم
واجبست در سورة اعراف و مريم صاد خوان ∴ والنجم انشقت واقرا سنت دان اي حكيم

يلوح الخط في القرطاس دهرا ∴ وكاتبه رميم في التراب

نوشته بماند بخط غريب ∴ من نوشتم در گردم روزگار ∴ درغمام اين بماند يادگار

نوشته شد بر سلطان ... نفرم جعفر بن ...

على استقصيت الرواية من الثقات وهي خمس وثمانون سورة ما نزل
بالمدينة قال علي بن الحسين واول ما نزل بالمدينة سورة البقرة ثم
الانفال الا قوله يا ايها النبي حسبك الله ثم آل عمران ثم الاحزاب ثم الممتحنة
ثم سورة النساء ثم اذا زلزلت ثم الحديد ثم سورة محمد صلى الله عليه وسلم
ثم الرعد ثم سورة الرحمن جل جلاله ثم هل اتى ثم الطلاق ثم لم يكن
ثم الحشر ثم اذا جاء نصر الله ثم النور ثم الحج غير قوله وما ارسلناك
من رسول الا نوا عقيم ثم المنافقون غير قوله ليخرجن الاعز منها الاذل
فانها نزلت بالمثلث ثم المجادلة ثم الحجرات ثم التحريم ثم الصف
ثم الجمعة ثم التغابن ثم الفتح ثم التوبة ثم المائدة قال ومنهم من يقدم
المائدة على التوبة وقراءة النبي عليه السلام في خطبة يوم حجة الوداع
وقال يا ايها الناس ان آخر القرآن نزولا سورة المائدة فاحلوا
حلالها وحرموا حرامها فهذا ترتيب ما نزل بالمدينة واختلفوا
في ويل للمطففين فقال ابن عباس هي مدنية وقال عطا آخر ما نزل
بمكة وقال قتادة المزمل مدنية وقال الباقون مكية فجميع ما نزل
خمس وثمانون سورة وجميع ما نزل بالمدينة تسع وعشرون
سورة على اختلاف الروايات بهذا الترتيب
والله اعلم بالصواب



باب من السور في عددها تسع وثلثون اولها
سورة يوسف عليه السلام والحجر والنحل والفرقان
والاحزاب والفتح والحجرات وقاف والذاريات والقمر
والحشر والامتحان والصف والجمعة والمنافقون والتغابن
والتحريم والقلم والانسان والمرسلات والانفطار
والمطففين والبروج والاعلى والغاشية والبلد والصديق
والضحى والانشراح والتين والعاديات والتكاثر
والهمزة والفيل والكوثر والكافرون والنصر وتبت والفلق

تمت بعون الله تعالى وحسن توفيقه

